

Pedagogisch werkplan

Opgesteld voor

Kabouters Kinderopvang VOF

Versie juli 2019

Inhoudsopgave

Algemeen	2
Directie	3
Medewerkers	4
Loopbaanregeling	5
Coaching	6
Stagiaires en invalkrachten	6
Overlegvormen	8
Pedagogische visie	9
Rixen- Walraven	10
babyopvang	12
Ruimte	13
Risicomonitor	14
Hygiëne	14
Veiligheid	15
Vier-Ogen-Principe	16
Luiers en reserve kleding	17
Dagritme; rustmomenten en activiteiten	18
Voeding	22
Slapen	23
Gewenning	23
Problemen bij Gewenning	25
Kosten en Openingstijden	25
Halen en Brengen	26
Ziekte en Ongevallen	29
Ontwikkeling	31
Kind-volg-systeem	33
V.V.E.	33
Spelen	35
Buiten spelen	37
Uitstapjes	38
Zelfstandigheid	38
Culturen	39
Omgang met regels	40
Belonen, negeren en straffen	42
Omgaan met ontwikkelingsproblemen	44
Inscholen	45
Overleg met de ouder	46
Ouderportaal	47
Ouderraad	48
Bereikbaarheid	49
Contactgegevens	50
Bijlage 1: Beleidsplan veiligheid en gezondheid	51
Bijlage 2: Theorien onderbouwing pedagogische visie	61

Algemeen

Dit Pedagogisch Werkplan is een onderdeel van de overeenkomst tot kinderopvang met Kabouters Kinderopvang VOF. In dit werkplan zal gesproken worden over "de ouder". Hiermee wordt de ouder/verzorger of de ouders/verzorgers van het kind bedoeld die cliënt zijn van Kabouters Kinderopvang.

Delen binnen dit werkplan starten met een stukje beleid. Dit deel is *schuin gedrukt*. Hierin wordt onze visie uiteengezet: "Hoe denken wij". Na dit visie-deel volgt een handelingswijze waarin beschreven wordt hoe wij deze gedachten uitvoeren: "Hoe doen wij".

De dagopvang bij Kabouters zal bezocht worden door maximaal 18 kinderen in de leeftijd variërend van 0 tot 4 jaar. Kabouters Kinderopvang VOF heeft 2 groepen waarin de kinderen opgevangen worden. Maximaal 6 van de oudste peuters zullen het grootste deel van de dag opgevangen worden op de groep: "de puntmuts" in de ruimte van de hal. De peuters zullen onder begeleiding van een gespecialiseerd Pedagogisch medewerkster (meestal geassisteerd door een groepsassistent of stagiaire, vooral oefenen met de Nederlandse taal, sociale interactie en samenwerking en zelfstandigheid. Dit speciaal om hen voor te bereiden op het basisonderwijs. De rest van de (maximaal 12) kinderen worden opgevangen in de grote groepsruimte: "de paddenstoel" Er zullen op "de paddenstoel" normaal gesproken niet meer dan 3 kinderen onder de 1 jaar tegelijkertijd aanwezig zijn.

Kabouters bestaat al sinds juli 2005. Toen is Annette Schiphorst- van Schijndel gestart als innovatief gastouder, aangesloten bij "Kate en Harry Kinderonthaalhuizen" een franchise tak van "Hop Marjanneke" gastouderbureau.

In 2010 is Kabouters verder gegaan via Ozizo Gastouderbureau, omdat het beleid van Ozizo beter paste bij Kabouters Kinderopvang. Omdat de vraag enorm toenam en Kabouters maar maximaal 5 kinderen per dag mocht opvangen als gastouder, hebben Annette en toenmalig HBO Pedagogiek stagiaire Priscilla van der Loo- Smits samen besloten uit te breiden naar een kinderopvang met maximaal 14 kinderen. Kabouters Kinderopvang is verder gegaan als VOF. Intussen is er uitgebreid naar maximaal 18 kinderen.

Directie

Kabouters wordt geleid door Annette Schiphorst en Priscilla van der Loo. Doorgaans zal minimaal een van deze twee aanwezig zijn.

Annette is geboren in 1965 en heeft 2 dochters, geboren in 1995 (Lisanne) en 1997 (Celine).

Annette heeft haar diploma HBO-Jeugdwelzijnswerk behaald in 1986 en heeft daarna gewerkt bij verschillende kinderdagverblijven in verschillende functies. Aansluitend is zij werkzaam geweest als leidinggevende, intaker, zorgbemiddelaar en jaren als intercedente, allemaal binnen de thuiszorg.

In 1998 heeft zij de avond-PABO, verkorte leerroute gevolgd. Deze studie heeft zij geheel doorlopen, inclusief LIO-stage, maar heeft hier haar scriptie niet voor afgemaakt en dus geen uiteindelijk diploma behaald. In plaats van die scriptie kwam er plotseling een aanbod om MCP te gaan doen (IT- netwerkbeheer). Hiervan is het diploma wel behaald. Na werkzaamheden als Helpdeskmedewerkster bij grote en kleinere ICT-bedrijven is zij begonnen als zelfstandig ondernemer met Kabouters in juli 2005.

Zij is nu bezig met een universitaire studie Master Psychologie, waarvan zij het grootste deel nu heeft doorlopen.

Annette werkt op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag bij Kabouters.

Zij heeft, naast werkzaamheden op de groep, de werkzaamheden van Algemeen Directeur, wat inhoudt dat zij op de achtergrond bezig is met de inkoop, ICT, de financiële administratie, marketing, planning, communicatie en allerlei voorwaarden scheppende bezigheden. De zogenoemde overhead taken.

Priscilla is geboren in 1990. In 2017 is haar eerste kindje Sasha geboren. Priscilla woont samen met haar man in Moergestel in hun mooie huis waarin zij altijd wel aan het klussen zijn.

Zij en haar man hebben ook een (klus)huis in Frankrijk.

Priscilla heeft de opleiding HBO Pedagogiek afgerond in 2012. De eerste 2 leerjaren van deze opleiding heeft Priscilla stage gelopen bij Kabouters Kinderopvang, toentertijd nog een gastouderopvang. In die tijd is het idee ontstaan om samen met Annette een kinderdagverblijf te starten en zo Kabouters uit te breiden.

Het was toen onmogelijk een geschikt pand te vinden en Priscilla is daarna stage gaan lopen bij een groot kinderdagverblijf te Tilburg en daarna op een babygroep te Goirle binnen een opvangplaats voor tienermoeders. Na het afronden van haar opleiding is Priscilla voltijd gaan werken bij een webshop voor kinderkleding waar zij al vanaf haar 14de werkt in de vakanties. Begin 2015 is Priscilla mede-eigenaar geworden van Kabouters Kinderopvang VOF.

Priscilla werkt maandag, dinsdag, woensdag en donderdag bij Kabouters. Zij is Pedagoog en heeft de functie van Operationeel Directeur. Priscilla doet naast het meewerken op de groep voornamelijk de observaties, het opstellen van de handelingsplannen, het bewaken van het pedagogisch klimaat, het begeleiden van de groepsdynamiek, de oudergesprekken en de begeleiding en coaching van de medewerksters. De zogenaamde algemene 'helikopterview'.

Medewerkers

Naast Priscilla en Annette zijn er nog vaste pedagogisch medewerksters in dienst.

Celine Schiphorst, geboren in 1997, is de hoofdleidster. Zij is in het bezit van de diploma's: Pedagogisch Medewerker niveau 3 (2017) en sinds 2018 Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker niveau 4.

Zij is de hoofdleidster en heeft in haar functie differentiatie 1 en 2.

Celine stuurt het personeel mee aan op de groep en voert ook oudergesprekken.

Celine werkt op maandag, woensdag, donderdag en vrijdag. In haar vrije tijd is Celine voornamelijk bezig met hockey, naast het werken met kinderen is dit haar grote passie.

Celine gaat zich bezig houden met de 1 op 1 begeleiding van de kinderen en heeft als specialisatie "de oudere peuters".

Daarnaast hebben we nog Danique. Danique werkt 4 dagen per week (maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag).

Danique is geboren in 1992 en zij heeft in 2012 haar diploma Pedagogisch Medewerker in de Kinderopvang niveau 3 behaald.

Danique is na haar opleiding 2 jaar voltijd werkzaam geweest bij een lunchroom in de bediening. Toen zij uitgenodigd werd om te komen werken bij Kabouters maakte zij graag de overstap naar haar passie: werken met kinderen. Danique houdt van shoppen, lekker (uit) eten en is veel bezig met haar lieve vriend en haar hond "Does".

Zij is voornamelijk bezig met de uitvoerende taken op de groep.

Danique is opgeleid tot Babyspecialist, middels de cursus 'werken met baby's'. Zij is de vaste babyleidster op de groep en houdt zich bezig met alle 0-jarigen: de stimulering van de ontwikkeling, de verzorging, eetschema's etc.

Danique werkt niet op woensdag, dan is Stascha de vaste babyleidster.

Priscilla is opgeleid tot trainer van de Baby-cursus en zal als vangnet babyleidster zijn als beiden niet aanwezig zijn.

In de toekomst willen we alle medewerkers de cursus 'Werken met baby's' geven, zodat iedereen op de hoogte is hoe we met baby's werken.

Annette zal deze train de trainer cursus ook starten in september 2019.

Stascha is per augustus 2019, zoals het er nu naar uitziet, ook vaste kracht zijn bij Kabouters.

Stascha is geboren in 1965, woont samen met haar man en heeft 2 volwassen zonen die beiden studeren. Gemiddeld werkt Stascha 2 – 3 dagen in de week. Net als Danique is zij ook opgeleid tot babyspecialist. Daarnaast zal zij zich bezig houden met de buitenruimte en daarbij behorende bewegingsbeleid en gezonde voeding.

Annette heeft de train de trainer cursus gevolgd " Een Gezonde Start", In navolging van De Gezonde School bevordert de overheid zo ook de gezonde Kinderopvang. Nadat het gehele team hierin geschoold is, zal Stascha de gezonde kinderopvang gaan "trekken".

Loopbaanregeling

Om bovenstaande specialisaties en het vergroten van de persoonlijke kwaliteiten te bevorderen, stellen wij samen met de vaste krachten een loopbaanplan op.

Hierin worden de doelen en de middelen om deze te behalen vastgesteld.

Zo hebben Danique en Stascha bijvoorbeeld in 2018 en deels in 2019 de cursus 'werken met baby's' gevolgd en afgerond. Zij zijn hiermee opgeleid tot babyspecialisten.

Het gehele team wordt opgeleid tot medewerker "gezonde Kinderopvang", kinder- EHBO en Bedrijfs Hulp Verlener.

Celine is getraind en gecoacht om zich te bekwamen in het voeren van evaluatiegesprekken. Verder worden er de mogelijkheden bekeken met Celine om een HBO-opleiding te volgen.

Danique en Stascha zullen voor 2023 de Nederlandse Cursus 3F voltooid moeten hebben, volgens een van de nieuwe wetten van IKK.

Annette zal een Post HBO opleiding gaan volgen tot coach om de nieuwe wet omtrent coaching uit te kunnen voeren vanuit de IKK.

Annette is bezig met haar Universitaire studie tot Psycholoog.

Dus er zijn behoorlijk wat plannen in het verder bekwamen en het stimuleren van groei in de loopbaan van onze vaste medewerkers.

Coaching

Aansluitend op de loopbaanregeling zal Annette een Post-HBO opleiding tot Coach gaan volgen om haar nu al behaalde certificering om te mogen coachen uit te breiden.

Volgens de wet IKK moeten de medewerkers 2 uur per maand coaching krijgen. Wij hebben besloten dat onze Pedagoog daarnaast wekelijks Stascha, Danique en Celine gaat coachen tijdens hun werkzaamheden op de groep.

Deze coaching zal worden vastgelegd in verslagen en in de personeelsdossiers, waarin leerdoelen besproken worden en plannen opgesteld worden om hieraan te werken. Hiernaast vinden er coaching, intervisie en supervisiegesprekken plaats met Annette. Die resulteren dan weer in onderwerpen bij de coaching op de groep door de Pedagoog. Er ontstaat een ontwikkelcyclus zodat de professionele ontwikkelingsweg van onze medewerkers optimaal gestimuleerd en gevolgd wordt.

Stagiaires en invalkrachten

Naast onze vaste krachten hebben we ook een aantal flexibele (inval)krachten.

Kabouters wordt in de vakanties altijd ondersteund door een aantal gemotiveerde groepsassistenten. Zij assisteren op de groep en dragen zorg voor ondersteunende taken zoals bijvoorbeeld de schoonmaak en poets, een fruit hap maken/geven, een flesje geven, verschonen etc. De groepsassistenten maken samen met de stagiaires het team van Kabouters compleet.

Kabouters zal dankbaar gebruik maken van een aantal stagiaires. SBB heeft Kabouters Kinderopvang erkend als leerbedrijf. Dit houdt in dat er gecontroleerd is of een leerling PW, GPW of Helpende Welzijn op voldoende punten kan meewerken en ervaren om het diploma te kunnen behalen. Dit is bij Kabouters het geval. Kabouters heeft doorgaans ook stagiaires van de HBO opleidingen Pedagogiek en Sociale Studies.

Doordat stagiaires volledig meewerken is er op de groep een 1 op 3 begeleiding. De stagiaire doet alle taken van de pedagogisch medewerkster. Natuurlijk met vangnet, zodat de stagiaire fouten kan en mag maken. Ook kan zij oefenen in het ontwikkelen van alle benodigde competenties. Om dit te kunnen leren zal de stagiaire weinig verboden krijgen, maar juist erg veel ruimte en stimulans om te proberen.

Stagiaires staan natuurlijk nooit alleen op de groep. Er zijn altijd minimaal 2 en meestal 3 of 4 beroepskrachten aanwezig.

De stagiaire wordt gezien als een belangrijk onderdeel van het team. In overleg worden taken gedefinieerd en verantwoordelijkheden vastgelegd. Stagiaires worden bij Kabouters gezien als medewerker. Eigen ideeën, visie en gedachten ventileren wordt ten zeerste aangemoedigd en er is veel ruimte die ideeën om te zetten in beleid. Het beleid bij Kabouters is niet statisch en wacht altijd op verbeteringen. Niet zelden verrijken stagiaires het beleid binnen Kabouters Kinderopvang door hun goede inbreng. Het zal niet zo zijn dat stagiaires geen schriftjes mogen schrijven of geen oudergesprekken mogen voeren enkel omdat zij "maar" stagiaire zijn.

Om de wettelijke leidster-kind ratio te berekenen is een rekentool ontwikkeld waarmee is na te gaan hoeveel kinderen per leeftijd er aanwezig mogen zijn bij Kabouters. Grofweg komt het neer op 12 kinderen vereist 2 leidsters. Kabouters houdt zich minimaal aan de ratio van de tool, maar doorgaans is het dubbele aantal leidsters aanwezig. Kabouters zal nooit meer dan 3 baby's tegelijkertijd in de groep geplant hebben.

Kabouters is in het bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag, voor elke medewerkster, afgegeven volgens de Wet Justitiële Gegevens. Elke medewerkster en stagiaire staat ingeschreven in het Personenregister. Dit houdt in dat iedereen werkzaam bij Kabouters onder een continue screening valt.

Overlegvormen

Doordat het team groeiende is met vaste krachten en we samenwerken met stagiaires van diverse opleidingen, hebben we een aantal overlegvormen opgezet. Eenmaal per 2 maanden hebben we met het hele team een kindvergadering waarin we per keer de helft van de kinderen bespreken (ene keer de jonge kinderen van 0 tot 2, andere keer de 2 tot 4-jarigen).

Daarnaast hebben we dagelijks onze 'lunchsessies'. We bespreken dan elke dag een aantal onderwerpen die besproken moeten worden.

Zo is op het eind van de week iedereen op de hoogte van de besproken onderwerpen.

Deze onderwerpen zijn o.a. protocollen, samenwerking, veiligheid en gezondheid, arbo, agressie, project R.E.U.S., praktische zaken en afspraken, thema en de nieuwsbrief.

Als laatste hebben we het project R.E.U.S.: Reorganiseren, Evoluëren, Uitblinken en Staàn voor kwaliteit. Tijdens deze vergaderingen maken we innovatief beleid. Elke leidster heeft haar eigen specialisme en verdiept zich hier ook in o.a. door cursussen en/of opleidingen.

Tijdens het R.E.U.S. project zijn we bezig het beleid van onderaf te laten dragen (bottom-up) en zoeken we naar de mogelijkheden bij elke individuele werknemer. Zodat elke werknemer zijn krachten en interesse kan uitbouwen om zich te specialiseren. Hierdoor zullen werknemers altijd erg gemotiveerd zijn deze taken uit te voeren en met meer voldoening hun werk kunnen doen.

Momenteel werken we op deze manier aan een gezonde kinderopvang.

Natuurlijk komt ook samenwerking en het werken in teamverband, samen met toekomstperspectieven aan bod.

Zo is Kabouters altijd bezig met zichzelf te verbeteren en maakt Kabouters Reuzenstappen!

Pedagogische visie 1) – 2) – 3)

We starten ons beleidsplan met het vertellen van onze pedagogische visie.

Kabouters kiest Pedagogisch gezien geen kant.

Wij hangen niet een bepaalde pedagoog aan, maar kiezen voor verschillende visies van de vele pedagogen.

Wij denken dat kinderen allemaal zo verschillend en eigen zijn dat er niet 1 pedagogiek te vinden is die bij alle kinderen (en ouders) past. En een passende pedagogiek bij een kind kan ook niet in zijn geheel werken voor dat kind.

Vaak is het fundament van een pedagoog goed toepasbaar op verschillende kinderen, maar lijkt het denkbeeld van de pedagoog later wat door te slaan, waardoor het steeds minder praktisch werkbaar wordt.

Kabouters maakt zeker gebruik van de verschillende pedagogische theorieën. Maar we zullen altijd eerst kijken wat het kind nodig heeft en dan zien welke theorie tot op welke hoogte zal passen bij dit kind (en de ouders) om het kind verder te helpen.

In de discussie Nature versus Nurture kiest Kabouters wederom een middenweg.

Wij denken dat een kind niet geheel geprogrammeerd geboren wordt.

Maar een kind komt ook niet ter wereld als een onbeschreven blad.

Een kind heeft bij de geboorte wel een aanleg van temperament. Een kind is aangeboren eigenwijs, of nieuwsgierig, of geduldig of heel druk. Dat zit er al in en is de basis waardoor een kind zich op een bepaalde manier verder zal ontwikkelen.

Maar die verdere ontwikkeling hangt wel af van ervaringen die het kind op doet.

Een kind is van nature een sociaal wezen. Een baby zal snel na de geboorte contact zoeken. Een kind zoekt oogcontact en wil aangeraakt worden. Van jongs af aan wil een kind bevestiging krijgen van de voor hem of haar belangrijke personen. Een afkeurende houding van de moeder zal het kind de boodschap geven dat het gedrag niet op prijs wordt gesteld. En de drang naar bevestiging zal er voor zorgen dat het kind dat gedrag daardoor steeds minder zal laten zien. Een bevestigende lach, aai of lieve toon zal juist zorgen dat het gedrag dat die bevestiging uitlokte steeds vaker herhaald zal worden. Kabouters denkt dat jonge kinderen vooral leren volgens de leertheorie (behaviorisme). Verdere uitleg over de theorieën die onze visie onderbouwen staat in bijlage 2.

Riksen- Walraven

Vanuit de overheid is elk kinderdagverblijf verplicht de 4 punten van Riksen- Walraven te gebruiken als basis voor hun pedagogisch beleid. Deze 4 punten zullen dus in ons handelen naar voren moeten komen. Hierop worden wij ook gecontroleerd door de gemeente in de vorm van een GGD inspectie.

Wij hebben dan ook in ons werkplan bij verschillende onderdelen een toevoeging gezet: *1), *2), *3) en *4). Deze punten verwijzen naar een van de onderstaande 4 pedagogische doelen van Riksen Walraven. Zo kunt u zien op welke onderdeel van de theorie van Riksen Walraven dit stukje werkplan is gebaseerd. Dat geeft ook inzicht in de beweegredenen die wij hebben om voor deze werkwijze te kiezen.

Voor wie wat meer wil weten over deze visie, en de “ opgelegde” visie binnen de kinderopvang kan het boekje ‘Pedagogisch Curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang’ gratis downloaden.

https://www.stichtingbkk.nl/images/Ped._Curriculum_compleet_LR.pdf

In dit boekje worden de 4 doelen uitgewerkt en er wordt uitgelegd waarom ze zo belangrijk zijn voor het jonge kind.

**1) Doel 1: Het bieden van emotionele veiligheid in een veilige en gezonde omgeving*

De opvoedomgeving biedt kinderen een veilige basis, een ‘thuis’ waar kinderen zich kunnen ontspannen en zichzelf kunnen zijn.

Door Riksen-Walraven wordt het bieden van een gevoel van veiligheid als de meest basale pedagogische doelstelling gezien.

Om kwalitatief goede opvang te bieden, zijn welbevinden en betrokkenheid belangrijke indicatoren. Welbevinden geeft aan hoe een kind zich voelt. Betrokkenheid geeft aan hoe intens een kind bezig is. Hoe hoger het welbevinden en de betrokkenheid zijn, hoe meer een kind in ontwikkeling is.

De basis om tot ontwikkeling te komen is veiligheid. Het bieden van veiligheid is niet alleen van belang, omdat het bijdraagt aan het welbevinden van het kind, maar ook omdat een veilig klimaat voorwaarde is voor het realiseren van de andere pedagogische doelen.

- *2) *Doel 2: Het bevorderen van persoonlijke competentie*
De opvoedomgeving stelt kinderen in de gelegenheid om hun persoonlijke competentie te ontwikkelen. Het gaat om persoonlijke eigenschappen als veerkracht, impulscontrole, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit, motivatie, volharding, creativiteit en cognitieve en taalvaardigheden. Maar ook de fysieke ontwikkeling speelt hierbij een rol: de motorische en de zintuigelijke ontwikkeling.

Een hele belangrijke ontwikkeling is de taalontwikkeling. Een kind kan zonder opvoeders in de buurt leren lopen, maar om te leren praten hebben ze opvoeders/verzorgers nodig. Al vanaf de geboorte is het kind bezig met zijn/haar taalontwikkeling. Taal is nodig om te vertellen wat je wilt of wat je juist niet wilt, maar ook om sociale interacties te ontwikkelen en om conflicten op te kunnen lossen. Hierdoor zijn kinderen in staat om allerlei problemen goed aan te pakken en zich goed aan te passen aan (veranderende) situaties.

Daarnaast is gezonde voeding belangrijk voor een goede groei en ontwikkeling. Een gezonde leefstijl legt bij jonge kinderen al de basis voor een goede ontwikkeling. In de opvoedomgeving worden kinderen begeleid in hun smaakontwikkeling, waardoor ze op latere leeftijd een gevarieerder eetpatroon hebben.

- *3) *Doel 3: Het bevorderen van sociale competentie*
De opvoedomgeving stelt kinderen in de gelegenheid om hun sociale competentie te ontwikkelen. Het gaat om een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich inleven in een ander, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Groepsdynamiek speelt hierin een grote rol, hoe is de groep samengesteld, welke verschillen zijn er in de groep etc. Binnen een groep heeft ieder kind een eigen, vaste rol. Mede onder begeleiding leren zij deze rol vast te houden of juist de rollen te verschuiven (de leider wordt tijdelijk onderdanig bijv.)

Sociale ontwikkeling van kinderen komt tot uiting in het sociale gedrag van het kind, en is zichtbaar in datgene wat het kind zegt (verbaal gedrag) en doet (non-verbaal gedrag). Kinderen kunnen daarbij opvallend gedrag laten zien, dat afwijkt van andere kinderen.

Op die manier kan het kind laten zien dat het zich niet goed voelt, ten opzichte van zichzelf en/of andere kinderen of volwassenen. Dit kan zich op verschillende manieren uiten, bijvoorbeeld in bang zijn, boosheid, zich terugtrekken, in driftbuien. Opvallend gedrag kan, bij het overschrijden van een bepaalde grens, probleemgedrag zijn/worden. Kinderen met probleemgedrag zijn ook gewoon kinderen, maar dan wel kinderen die extra ondersteuning nodig hebben van de pedagogisch medewerker.

**4) Doel 4: Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde normen en waarden*

De opvoedomgeving draagt waarden en normen aan kinderen over, waardoor kinderen zich de cultuur eigen maken van de samenleving waarin zij opgroeien.

Een belangrijke functie van socialisatie betreft het bieden van structuur en het creëren van een klimaat waarin de ontwikkeling van het kind wordt gestimuleerd en waarin het kind zich leert aanpassen aan de regels en omgangsvormen die gelden in de samenleving waarin het opgroeit.

De doelen zoals hierboven beschreven zijn nog vrij algemeen. Ook is nog niet duidelijk op welke manier de doelen concreet bereikt kunnen worden. Hier gaan we in het pedagogisch werkplan verder op in.

Babyopvang *1)

Danique is de Babyspecialist. Zij is de vaste babyleidster op de groep en houdt zich bezig met alle 0-jarigen: de stimulering van de ontwikkeling, de verzorging, eetschema's etc.

Zij zal de verzorging op zich nemen, de 1 op 1 momenten uitvoeren, de lange schriftjes m.b.t. de ontwikkeling in ouderportaal schrijven en de overdracht met de ouders uitvoeren.

Danique werkt niet op woensdag, dan is Stascha de vaste babyleidster.

Als vangnet is Priscilla opgeleid tot trainer van de Baby-cursus en zal babyleidster zijn als beiden (onverwachts) niet aanwezig zijn.

Er zijn dus 2 vaste gezichten voor de 0-jarigen: Danique en Stascha. In de toekomst willen we alle medewerkers de cursus 'Werken met baby's' geven, zodat iedereen op de hoogte is hoe we met baby's werken. Maar Stascha en Danique blijven de babyleidsters (vaste gezichten).

Ruimte *1)

Kabouters Kinderopvang is gevestigd in een gelijkvloers pand, aan de Generaal van Voorst tot Voorstlaan nummer 1, postcode 5623 JX te Eindhoven. De straat waar Kabouters aan ligt is geen doorgaande route voor auto's. Er komt (behalve fietsers en bromfietzers) alleen bestemmingsverkeer. De Generalenbuurt is een rustige en kindvriendelijke buurt. Er is een kleine parkeergelegenheid naast de ingang van Kabouters die hoort bij het pand.

In het pand zijn er 4 slaapkamertjes aanwezig, in het gebouw is er momenteel een ruimte voor kantoor en oudergesprekken. Er is een behoorlijke buitenruimte waar kinderen volop kunnen spelen. Daarnaast hebben we de hal ingericht voor de grotere peuters. De peuters komen in de ochtend samen in "de paddenstoel" en als iedereen aanwezig is gaan de oudste peuters (vanaf 2,5 jaar) met de peuterleidster(s) naar de hal waar we de (VVE)groep "de puntmuts" draaien. Na de middagactiviteit komen we weer allemaal samen in "de paddenstoel" waar de ouders de kinderen weer ophalen.

Kabouters heeft er voor gekozen de inrichting van de groepsruimte huiselijk te houden. Wij vinden dat kinderopvang geen schoolse, maar huiselijke uitstraling moet hebben. Juist voor kinderen tot 4 jaar is het belangrijk dat zij zich thuis voelen.

De opvang is een vervanging van het thuis. Kinderen gaan voor het eerst weg van de ouder en wij willen mede door de inrichting een tweede thuis voor de kinderen creëren. Dit denken wij te doen door geen schooltafeltjes en stoeltjes, TL-verlichting, etc. te hebben. Maar een bankstel, salontafel, schemerlampen en planten. Wij eten dus aan een grote hoge tafel met een aantal kinderstoelen (waar we de kinderen wel zelf in laten klimmen). Kabouters wil een tweede thuis zijn voor kinderen en geen eerste school.

Onze thema-gestuurde werkwijze (zie 2.1 VVE) zal in de gehele ruimte terug komen. Er zal een verteltafel aanwezig zijn die het thema uitbeeldt en waarmee de kinderen ontdekkend kunnen spelen. Zo wordt het thema niet alleen zichtbaar maar ook tastbaar. Verder zullen de gemaakte knutselstukken steeds de ruimte versieren.

Risicomonitor *1)

Kabouters voldoet aan de checklist van de Risicomonitor m.b.t. gezondheid en veiligheid en hiermee aan de wettelijke eisen. De gemeente Eindhoven zal elk jaar controleren of er een volledige risico-inventarisatie is uitgevoerd. De gemeente zal de controle hierop (laten) uitvoeren. Dit is bij wet geregeld. Meestal zal de gemeente deze taak opdragen aan de GGD.

Dagelijks bespreken we tijdens onze lunchsessies (zie kopje 'overlegvormen') de onderwerpen die aan bod komen in de Risicomonitor. Samen met de leidsters wordt er gepraat over de risico's en hoe we deze ondervangen of juist niet en waarom we ervoor kiezen kinderen leren omgaan met bepaalde risico's. Deze resultaten worden vastgelegd in Risicomonitor.

Er zijn 6 modules: brandveiligheid, sociale veiligheid, veilig en gezond gebouw en buitenruimten, veilig ontdekken, arbo, verzorgen. (zie bijlage Beleidsplan Veiligheid en gezondheid)

Hygiëne *1)

Kabouters draagt er zorg voor dat de ruimte altijd schoon is.

- De leidster zal dagelijks de toiletten schoonmaken. Hoe vaak per dag dat gebeurt hangt weer af van de leeftijd en de ontwikkelingsfase van de kinderen in de groep. Als een aantal kinderen bezig is met zindelijk worden zal het toilet vaker per dag schoongemaakt worden.
- Het aanrecht, inclusief spoelbak, zal dagelijks schoongemaakt worden.
- De vloeren worden meerdere malen per dag geveegd en elke dag nat afgedaan, zo nodig vaker per dag; zeker als er kleine kinderen kruipen.
- De tafel zal na elke maaltijd met een sopje worden afgedaan.
- Het speelgoed zal met grote regelmaat (minimaal eens per week) gereinigd worden.
- Elke baby heeft zijn/haar eigen speelgoed, zodat ze niet elkaars speelgoed met hun mond onderzoeken. Dit speelgoed wordt wekelijks gereinigd.
- Het aankleedkussen wordt na elke verschoonbeurt afgedaan met schoonmaakmiddel en alcohol.
- Ook onderhoud van materialen is een onderdeel waar Kabouters goed op let om geen onveilige of onhygiënische situaties te laten ontstaan (kapot speelgoed kan splinters krijgen en een kapot aankleedkussen kan veel bacteriën bergen).

- Handen wassen voor het eten en na de toiletgang is een regel (ook voor de leidsters, die dienen het voorbeeld te geven).
- Hoesten met de hand voor de mond. Handen wassen na het niesen. Zakdoekjes direct weggoien, etc.

Kabouters heeft ervoor gekozen dat we niet meer met (buiten)schoenen op de groepsvloer van "de paddenstoel" te lopen. I.v.m. de hygiëne (vooral in die groep omdat babys en dreumessen veel op de grond kruipen) hebben we voor alle kinderen slofsokken aangeschaft. De ouders komen binnen met hun kind, trekken op de gang de schoenen uit van de kinderen en op de groep krijgen ze slofsokken aan.

Voor ouders staat er op de gang een stoel met een mandje met blauwe hoezen die je om de schoenen kunt doen, zodat je ook in de groepsruimte kunt lopen. De leidsters lopen uiteraard ook op slofsokken, pantoffels of eventueel op binnen schoenen.

Er komt dus niemand meer met schoenen op de groepsvloer van "de paddenstoel".

Kabouters heeft er voor gekozen de ruimte schoon te houden maar zeker niet anti-allergisch. Bij Kabouters komen regelmatig dieren en we gaan vaak naar dieren toe. Ook uitstapjes in de natuur kunnen niet uitsluiten dat er contact is met allergene stoffen.

Als een kind erg allergisch is, dermate dat het kind niet meer bij Kabouters kan verblijven of niet meer mee kan doen met de activiteiten die Kabouters aanbiedt, raadt Kabouters aan om samen met de ouder te gaan zoeken naar een passende opvang voor het kind. Dit kan een andere organisatie dan Kabouters moeten zijn. (zie bijlage Beleidsplan Veiligheid en gezondheid)

Veiligheid *1)

Natuurlijk zal Kabouters er zorg voor dragen dat de omgeving waarin uw kind verblijft hygiënisch en veilig is. Zoals eerder beschreven zullen niet alle risico's voor het kind weggehaald worden, maar er zal wel voorkomen worden dat uw kind gevaar loopt. Een kind van 1 mag best oefenen met het klimmen op bijv. een stoel. Natuurlijk is er altijd een risico dat het kind valt tijdens deze oefening, maar de stoel weghalen zou het kind belemmeren in zijn/haar ontwikkeling. Leren klimmen is immers van groot belang voor het kind. *Mede om de veiligheid te bevorderen heeft Kabouters besloten geen speelgoed van thuis toe te laten op de groep.*

Omdat Kabouters er geen zicht op heeft of het speelgoed voldoet aan de vereiste normen of dat er losse onderdelen aan kunnen zitten, willen we het liefst dat speelgoed thuis blijft. Mocht het u echt niet lukken uw kind te instrueren het speelgoed thuis te laten, dan blijft het speelgoed in de gang van Kabouters in het bakje van uw kind. Speelgoed van thuis kan kwijtraken, kapot gemaakt worden en als het in handen van een baby komt kan het erg gevaarlijk zijn voor de baby. Vandaar de regel: speelgoed van thuis, blijft thuis!

De GGD voert natuurlijk regelmatig controle uit. De wettelijk verplichte risico-inventarisaties verkleinen de kans aanzienlijk dat er gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. Kabouters zal gebruik maken van bijvoorbeeld deurbeveiligers, kast- en raambeveiliging en afsluitbare deuren om de veiligheid te vergroten. Kabouters moet voldoen aan de checklist van de GGD, Voedsel en Warenautoriteit, Arbo en brandweer m.b.t. veiligheid en hygiëne.

Natuurlijk kan ook de ouder zien of de omgeving schoon en veilig is. Kabouters stelt het op prijs als ouders ook hierin meedenken en als u iets opvalt staan wij altijd open voor opbouwende kritiek.
(zie bijlage Beleidsplan Veiligheid en gezondheid)

Vier-ogen-principe en BKR *1)

Bij Kabouters hebben we gekozen voor ruime openingstijden. Ondanks de ruime openingstijden zal een leidster nauwelijks alleen staan. Omdat er altijd wel stagiaires en/of vrijwilligers aanwezig zijn om 07.00 uur. De enkele kinderen die zeer vroeg komen worden verzorgd door een beroepskracht die in de ochtend opent, daarnaast staat een stagiaire of vrijwilligster. Om 8.00 uur, als er meer kinderen gebracht worden, komt de volgende beroepskracht. Deze procedure is in de avonduren omgekeerd ook van kracht. We voldoen dus altijd aan het 4-ogen-principe.
(zie bijlage Beleidsplan Veiligheid en gezondheid)

Wij hebben dit kortgesloten met alle ouders individueel, als vervanging van de uitspraak van een ouderraad die bij ons op moment van dit schrijven nog niet gestart is.

Bij uitstapjes zullen altijd meerdere leidsters aanwezig zijn. Mocht een leidster alleen gaan wandelen met 1 of 2 kinderen dan zullen we gebruik maken van een babyfoon-app op de mobiele telefoon. Op die manier is er steeds contact en heeft de leidster wederom niet de kans om ongestoord (ongezien of ongehoord) alleen met een kind te zijn.

De BKR (beroepskracht-kind-ratio) wordt volledig nageleefd, omdat wij per dag 3 uur af mogen wijken van de BKR-regeling en Kabouters daar ver onder zit (vaak). Er zijn ook dagen dat we hier niet van af wijken. Om 07.00 uur start een beroepskracht (samen met een stagiaire of vrijwilliger) en 1 beroepskracht mag, afhankelijk van de leeftijd van de kinderen, ongeveer 6 kinderen begeleiden. Tussen 07.00 en 08.00 uur 's ochtends zijn er bij Kabouters tussen de 1 en 4 kinderen. En om 08.00 uur start de 2^e beroepskracht en om 09.30 uur de derde. Voor het exacte schema zie het werk/BKR rooster (deze is altijd te vinden op het prikbord in de hal.)

In de namiddag zijn er 2 of 3 beroepskrachten tot 17.00 uur/17.30 uur aanwezig (afhankelijk van het aantal kinderen die middag). Rond deze tijd worden alweer een aantal kinderen opgehaald, dus zal ook bij vertrek van de 2^e beroepskracht het BKR niet overschreden worden, al mag dit van de wet wel 3 uur per dag.

Hetzelfde geldt tijdens pauze momenten. Dan zijn er in principe altijd voldoende beroepskrachten aanwezig.

Luiers en reserve kleding

Luiers zijn niet bij de prijs ingegrepen en kunnen per keer worden meegebracht.

Hiervoor hebben wij gekozen omdat Kabouters kleinschalig is en wij dus niet voldoende luiers afnemen per maat, om groot (en dus goedkoper) in te kopen. Dit zou betekenen dat luiers voor Kabouters net zo duur zijn als voor de ouder en wij dan genoodzaakt zijn de uur prijs te verhogen. Daarnaast blijft de keuze van de ouder voor het merk luiers op deze manier vrij. We willen hieraan toevoegen dat het werken met luiers veel belasting geeft. Alle kinderen moet dan met verschonen helemaal uitgekleeft worden (broek en schoenen) om de luier te verwisselen. Dit is erg tijdrovend, daarom ook het verzoek om geen luiers mee te geven.

De luiers kunnen bewaard blijven in het eigen bakje van het kind. Ook hiervoor geldt dat de ouder zelf in de gaten dient te houden of er voldoende luiers zijn.

De ouder is er verantwoordelijk voor dat er in het bakje van het kind altijd passende en seizoensgebonden reserve (regen)kleding en onderkleding ligt. Dit voorkomt dat uw kind na een ongelukje vieze of natte kleding moet dragen. Kabouters verzoekt de ouder er rekening mee te houden dat het weer in Nederland veranderlijk is. Wij vragen de ouders elke dag te controleren of er voldoende luiers, reservekleding en buitenkleding aanwezig is in het bakje.

Wij verwijzen naar ons Algemeen Reglement, waarin wij hebben bepaald dat als de ouder zich steeds niet aan deze regel houdt, wij de benodigde artikelen op kosten van de ouder zullen aanschaffen, zodat wij het kind een veilige en hygiënische opvangdag kunnen bieden.

De ouder houdt er rekening mee dat Kabouters elke dag naar buiten gaat met de kinderen. Er zal dus altijd kleding en accessoires aanwezig moeten zijn passend bij de weersomstandigheden en de lichaamsmaat van het kind. (muts, wanten, vestje, dichte schoenen, etc.)

Dagritme; rustmomenten en activiteiten *1) - *2)

Het dagritme bij Kabouters zal natuurlijk sterk afhangen van de samenstelling van de groep. Steeds als er een “nieuw” kind bij komt zal de groep weer iets veranderen door de verschuiving van behoefte van individuele kinderen. De aangegeven tijden zijn richtlijnen.

Door goed te luisteren en te kijken naar de kinderen zullen we steeds hun vraag interpreteren en de activiteiten daar zo goed mogelijk op afstemmen. *Als de groep bestaat uit vrij drukke en beweeglijke kinderen, die graag ravotten en rennen, zal de leidster wat vaker naar buiten gaan.*

Kinderen kunnen tussen 7.00 en 8.45 uur bij ons ontbijten. De ouder mag per dag kiezen of het kind thuis eet of bij Kabouters, voor het kind en voor de leidster is het fijn om vooraf te weten welke kinderen mee ontbijten. Wij streven dus naar regelmaat hierin. Het ontbijt is altijd pap (Brinta met fruit smoothie). Voor en na het ontbijt spelen de kinderen vrij.

Om iets voor 9.00 uur zijn alle kinderen gebracht en de ouders weer weg. Wij maken om 8.55 uur een treintje en zingen het liedje dat daar bij hoort, dit is een dagelijkse ontruimingsoefening, zodat de kinderen wennen aan het hand in hand volgen van de leidster. Het is dus erg belangrijk dat uw kind hierbij aanwezig is.

Daarna starten wij het dagprogramma. De oudere peuters gaan naar “de puntmuts”. We zingen dan het “goede morgen” lied waarbij we alle kinderen individueel welkom heten. Daarna drinken we aanmaaklimonade, dik sap of water en eten een koekje of rijstwafel. Ook zingen we liedjes en vertellen elkaar dingen die gebeurd zijn, die we gedroomd hebben, of waar we heel erg van geschrokken zijn (Hoe kijk je als je geschrokken bent? En hoe als je blij bent?).

Rond 9.15 uur, starten we met een gezamenlijke activiteit met betrekking tot het thema. Dit kan een fantasie spel zijn (Met zijn allen naar de dierentuin; in elke hoek zit een dier, welk geluid maakt het dier? Hoeveel zijn het er? Welke kleuren heeft het dier?) of knutselen (Wat kun je maken van gekleurd zand en kinderlijm?). Zo zal de activiteit dagelijks wisselen. Omdat Kabouters kleinschalig is, is het voor ons haalbaar om gedifferentieerde activiteiten aan te bieden. Als een kind van bijna 4 gaat prikken, kan een kind van 2 dingen scheuren en plakken. Elk kind krijgt de begeleiding en de activiteiten aangeboden die het nodig heeft.

Afhankelijk van de activiteit wordt ervoor gekozen deze zowel horizontaal, als verticaal aan te bieden. Dus bijvoorbeeld alle peuters samen een activiteit (memory spelen) en de baby's een activiteit (een sensomotorische activiteit).

Na de activiteit, voor 09.45 uur, gaan we plassen/verschonen en handen wassen en dan de jas aan doen. Daarna gaan we altijd een uur naar buiten: spelen, fietsen, wandelen in het winkelcentrum, naar het bos etc. Als we weer binnen zijn (uiterlijk 11.30 uur) spelen de kinderen even vrij en dekt de leidster de tafel en ruimt de boodschappen op. Vaak doet zij dit samen met de kinderen.

Hierna gaan we, rond 11.30 uur, handen wassen en lunchen. De lunch bestaat uit (licht)bruin brood met halvarine en beleg (kaas, smeerworst, worst, pindakaas, ei, visstick, etc.). Als tweede boterham mag in overleg met de ouder, zoet beleg gekozen worden. We drinken melk, maar er zal soms ook afwisselend: chocomel, karnemelk, yoghurt drank, etc. aanwezig zijn. We houden natuurlijk rekening met het dieet van het individuele kind. De peuters op "de puntmuts" smeren zelf hun brood en schenken zelf hun melk in.

Na de lunch is het slaaptijd. Eerst even plassen/verschonen en handen wassen. De meeste kinderen zullen vanaf ongeveer 13.00 uur nog slapen of rusten tussen de middag, maar natuurlijk is dat bespreekbaar met de ouder. De kinderen die wakker blijven gaan een rustig spelletje doen of even lekker op de bank liggen waar we samen kletsen, knuffelen of even tv/DVD kijken. Dit doen wij omdat wij het belangrijk vinden dat er een moment is op de dag dat iedereen even rust ervaart, alle kinderen en ook de leidsters.

Het kan nooit zo zijn dat een kind tussen de middag doodmoe is, maar niet mag slapen bij Kabouters, enkel omdat het kind anders 's avonds niet op tijd slaapt. Als wij merken dat een kind zijn/haar slaap hard nodig heeft, zullen wij het kind in bed leggen. Wij begrijpen dat het soms moeilijk is om een kind 's avonds op tijd te laten inslapen, wij zijn ook altijd bereid om samen met de ouders hiervoor een oplossing te zoeken (opvoedingsondersteuning vanuit Kabouters, het slaapmoment inkorten), anders dan het kind oververmoeid in de middag door te laten spelen of uiteindelijk zelf omvalt van de slaap.

Als een kind wordt opgehouden, terwijl het eigenlijk nog slaap nodig heeft, kan het zijn dat het kind bijvoorbeeld om 15.00-15.30 uur omvalt van de slaap. Als het kind dan nog een uur slaapt, is het 's avonds nog moeilijker om het kind op tijd in bed te leggen.

Na dit rustmoment, nog voordat de kleintjes wakker worden, gaan wij met de oudste kinderen spelenderwijs voorbereidende 'schoolwerkjes' doen. Dit doen wij om de concentratieboog van de kinderen te vergroten.

De tijd dat ze hier mee bezig zijn zal steeds een stukje verlengd worden (zie ook het kopje: Inscholen).

Na het slaapje spelen de kinderen vrij. Dan gaan we weer even plassen/verschonen en handen wassen.

Rond 15.00 uur, of als alle kinderen wakker zijn, drinken we wat water en eten we fruit. We hebben er voor gekozen om de kinderen 's middags water te laten drinken, omdat water niet alleen de beste dorstlesser en het gezondst is, maar ook zodat zij van jongs af aan leren dat drinken niet alleen maar zoet hoeft te zijn.

Bij Kabouters kiezen we er voor om vele soorten fruit aan te bieden. De kinderen eten dus veel meer dan alleen banaan, appel en peer. We bieden de kinderen afwisselend mango, ananas, meloen, bessen, bramen, vijgen, etc. aan. De meeste kinderen eten gepureerd (staafmixer) fruit, omdat de ervaring leert dat stukjes fruit vaak een gevecht zijn. Het fruit eten wordt dan erg ongezellig en uiteindelijk komt er niet voldoende fruit binnen. Hierdoor kozen we voor de fruit-smoothie waardoor er meestal probleemloos minimaal 1,5 stuks fruit wordt gegeten. Natuurlijk kunnen we dit in overleg met de ouder aanpassen.

Om te voorkomen dat de kinderen niet weten hoe de verschillende fruitsoorten eruit zien / welke structuur ze hebben, bieden we doorgaans eens per week ook stukjes fruit aan. Dit verpakken we dan in een activiteit, zodat bovenstaand gevecht niet plaats vindt. Kinderen van ongeveer 3,5 jaar krijgen ter voorbereiding op het fruitmoment van de basisschool, bijna dagelijks een stuk fruit aangeboden wat niet versneden of gepureerd is, omdat ze op school ook bijvoorbeeld een hele appel op moeten eten.

Rond 16.00 uur starten vaak weer een gezamenlijke thema activiteit of we plannen voor een aantal kindere een 1 op 1 activiteit; knutselen, rollenspelen, luister/voel spelletjes, of een filmpje kijken, even lekker hippy-shaken of we gaan nog even naar buiten. Soms doen de kinderen van "de puntmuts" de activiteit samen met "de paddenstoel", dat hangt van de (hoeveelheid) kinderen en de activiteit af.

Om 16.30 is het middagprogramma afgelopen. Vanaf nu zullen er steeds meer kinderen opgehaald worden. Rond 17.15 uur eten we nog een klein snackje (plakje worst of kaas of een cracker of rijstwafel) en drinken we thee of water. Er is dan ook weer een plas/verschoon moment.

Natuurlijk heeft een jonge baby een heel ander ritme. Deze behoefte loopt door het gewone dagritme heen. Tussendoor zal de babyleidster dan ook de kleinste baby op bed leggen voor zijn/haar slaapje; de fles geven; zang en aanraakspelletjes doen; etc.

Tijdens het wandelen blijven de baby's vaak ook thuis met 2 leidsters, bijvoorbeeld omdat de wandeling te duurt, de baby's moeten slapen of voor 1 op 1 tijd met de leidster.

Er zal altijd minimaal een leidster exclusief beschikbaar zijn voor de baby's.

Mede doordat Kabouters optimaal gebruik zal maken van de aanwezigheid van stagiaires is het mogelijk om gedifferentieerde activiteiten aan te bieden en zo aan de behoeften van alle individuele kinderen toe te komen, ongeacht hun leeftijd. Dit betekent overigens niet dat uw kind een middag alleen is bij de stagiaire. Een stagiaire kan onder toezicht bijvoorbeeld wel even met een baby spelen en die verzorgen, terwijl de andere leidsters een gezamenlijke activiteit met de rest van de groep opstarten. Afhankelijk van de persoon, vorderingen, wensen en mogelijkheden van de stagiaire en de bevindingen van de stagebegeleidster van Kabouters, zal de stagiaire wel steeds meer zelf met de kinderen gaan doen. Echter altijd met de nodige begeleiding van Kabouters.

Voeding

De prijzen van de opvang bij Kabouters zijn inclusief maaltijden, fruit, dranken en tussendoortjes.

Voor baby's geldt: melkpoeder voor flesvoeding en opvolgmelkpoeder voor opvolgmelk wordt door de ouder meegebracht naar Kabouters. Dit om te voorkomen dat Kabouters veel verschillende merken en vormen van poedermelk moet inslaan die dan vaak te lang open blijven staan (maximaal 4 weken na opening te bewaren). Kabouters kan bij voeding van baby's niet zelf kiezen voor 1 merk, omdat het niet goed is voor een baby zomaar van merk of voeding te wisselen. Dit kan voor de baby grote gevolgen hebben als darmklachten of zelfs niet (goed) meer eten.

Om dit te voorkomen hebben we er voor gekozen om melkpoeder te laten verzorgen door de ouders. Het is overigens niet toegestaan (volgens de richtlijnen van het Voedingscentrum te Den Haag en de GGD) de melk al aangemaakt mee te nemen. Melkpoeder moet dus in droge vorm worden aangeleverd. Het is natuurlijk altijd mogelijk een pak melkpoeder voorzien van naam mee te geven, dat dan bij Kabouters op hygiënische wijze bewaard zal worden.

Melkpoeder zal na opening van een pak niet langer dan 4 weken bewaard worden bij Kabouters en daarna worden teruggegeven of in overleg met de ouder worden weggegooid.

De ouder controleert of er voldoende poeder aanwezig is en vult het poeder tijdig aan. Ook de leidster zal hierop toezien om te voorkomen dat een kind te weinig voeding bij zich heeft.

Mocht het nou toch gebeuren dat er geen voeding aanwezig is, zal de leidster voeding kopen en de bon ter declaratie aanbieden aan de ouders.

Er zijn bij Kabouters verschillende merken flesjes met verschillende maten spenen en fopspenen aanwezig. Deze worden voor elke flesvoeding afgewassen in de vaatwasser en daarna gesteriliseerd.

Kabouters heeft een apart protocol voor borstvoeding. Dit is te vinden op onze site (www.kabouters-kinderopvang.nl) onder het kopje "beleid" en daaronder in "protocollen". Borstvoeding kan in bevroren toestand worden aangeleverd. Kabouters zal dit in de koelkast laten ontdooien. Borstvoeding die niet bevroren is, wordt gekoeld aangeleverd en niet langer dan 24 uur bewaard bij Kabouters in de koelkast op maximaal 4 graden Celsius. Na 24 uur zal Kabouters de resterende moedermelk teruggeven aan de ouder, of dit in overleg met de ouder weggooien.

Slapen *1)

Er zijn bij Kabouters aparte ruimtes voor de kinderen om te slapen. De kinderen die een middagslaapje nodig hebben, slapen in gecertificeerde bedjes in hun eigen beddengoed en slaapzak die door Kabouters beschikbaar worden gesteld, die regelmatig gewassen worden (gemiddeld na 6 keer slapen, tenzij er een ongelukje gebeurt; dan wassen we het beddengoed natuurlijk direct).

Baby's worden altijd op de rug te slapen gelegd. Mocht een baby op de buik "moeten" slapen, dan dient de ouder hiervoor een overeenkomst te ondertekenen. Dit omdat de GGD en alle instanties die zich bezig houden met o.a. wiegendood, het buikslapen ten strengste afraden. Er wordt in de babybedjes gebruik gemaakt van Aero sleep matrasjes en Aero sleep hoeslaketjes, zodat de kleintjes altijd veilig slapen en door kunnen ademen als ze met hun gezicht op het matrasje terecht komen. Op elke slaapkamer hangt een camera-babyfoon. Wij kunnen de kinderen dus altijd zien en horen.

Kabouters zal er altijd naar streven om kinderen die dat nodig hebben een aparte slaapplek te geven. Soms slaapt een kind niet of moeilijk samen met anderen op één kamer. Vaak is dit het geval bij de kleinste baby's. Natuurlijk kan ook hierbij rekening gehouden worden met speciale behoeften. (Soms slaapt een kind beter in een Puck-a-baby slaapzak of is een kind gewend aan een speciale knuffel of speeldoos).

Gewenning *1)

Tijdens het kennismaking/intake gesprek zal het onderwerp "wennen" aan de orde komen.

De wenperiode is belangrijk om een kind zich veilig te laten voelen, en zo het kind de mogelijkheden te kunnen bieden zich optimaal te ontwikkelen en met plezier naar Kabouters te gaan. Verder is de wenperiode niet in de laatste plaats vaak belangrijk voor de ouder, die er aan moet wennen het kind "achter te laten" bij Kabouters. Het is belangrijk dat de ouder duidelijk afscheid neemt van het kind. Het is meestal niet prettig voor het kind als de ouder stiekem wegsliipt op het moment dat het kind even bezig is. Voor sommige kinderen hoort huilen nou eenmaal bij het afscheidsritueel. Bijna altijd duurt dit "verdriet" maar even en gaat het kind daarna heerlijk spelen. Hierbij geldt dat ook de ouder er zeker van moet zijn dat het kind zich goed voelt en even bellen om te vragen hoe het gaat is altijd geoorloofd. Voor Kabouters is het de hoofdzaak dat kind en ouder tevreden zijn.

De wenperiode is belangrijk. Daarom zal Kabouters op haar kosten 3 momenten, in te plannen voor de startdatum van de opvang, aanbieden om te wennen.

Doorgaans is het voldoende om eerst een keer met het kind “op visite” te komen. Zo kan het kind de omgeving en de mensen leren kennen. Ook zal het kind dan zijn/haar eigen bakje zien dat voor hem/ haar klaar staat. De ouder blijft bij het kind, maar een deel van de verzorging wordt overgenomen door een pedagogisch medewerkster van Kabouters. Wij geven bijvoorbeeld de fles en verschonen het kind. Zo mogelijk kan de ouder even weggaan om “een boodschap” te doen.

De tweede wen-dag brengt de ouder het kind en gaat na een kopje koffie of thee weer weg. Het kind blijft een afgesproken tijdperiode bij Kabouters en wordt na het wandelen of voor, of vlak na de lunch weer opgehaald.

De laatste wen-dag verloopt als de tweede, alleen zal het kind dan ook bijvoorbeeld het middagslaapje bij Kabouters blijven. Na het slapen eten we fruit en drinken we wat, waarna de ouder het kind weer komt ophalen.

De wenprocedure zal per wen-dag geëvalueerd worden met de ouder en zo nodig wordt de invulling van de wenperiode aangepast. Dat is het voordeel van kleinschalige en flexibele opvang. Ook hierbij geldt weer: Alles is bespreekbaar! En geneer u niet om aan te geven wat u prettig vindt.

Voor alle ouders, zowel van de jonge baby als van een peuter, is het belangrijk dat de ouder met een gerust hart kan weggaan bij Kabouters. De situatie is heel onzeker en nieuw, ook voor de ouder. Het is dus volkomen normaal dat de ouder met regelmaat even contact wil hebben over hoe het gaat met het kind. Er is regelmatig telefonisch contact via WhatsApp tijdens deze eerste periode. Kabouters stuurt gedurende de wendagen en de eerste opvangdagen de hele dag door foto's of filmpje naar de ouder. Dit wordt weer afgebouwd na een bepaalde periode, omdat de leidsters de tijd nodig hebben om de groep te leiden. Natuurlijk blijft er dagelijks communicatie met de ouder via ouderportaal.

De hierboven omschreven wendagen zijn voorbeelden. Natuurlijk is het geheel afhankelijk van het karakter, de leeftijd en de gewoonten van een kind. Ook de gemoedstoestand en de visie van de ouder speelt een belangrijke rol in de tot-stand-koming van een wenschema. Soms is een kind meteen de hele dag bij Kabouters en soms neemt de wenperiode langer in beslag. Het is zaak dat de ouder kan aangeven hoe hij/zij denkt dat het kind het best zal wennen. Er zijn nu eenmaal verschillende kinderen; de een zal binnenwandelen en direct gaan spelen zonder enige aandacht te besteden aan de ouder, terwijl een ander kind zich vast zal klampen aan de ouder en de nieuwe situatie als bedreigend zal ervaren.

Wanneer de ouder aangeeft hoe het kind het best zal wennen, kunnen wij bij Kabouters daar op inspelen en zal het wennen voor het kind en voor de ouder makkelijker verlopen. Kabouters zal dan een schema op maat aanbieden wat ook elke dag opnieuw aan te passen is. Kabouters vergoedt altijd de eerste drie wenmomenten voor de startdatum.

Problemen bij wennen

Er wordt afgesproken wanneer Kabouters de ouder waarschuwt; mocht het wennen niet vlot verlopen. Dit moment is per kind en per ouder anders. Er zal dan altijd overleg met de ouder plaatsvinden om de afgesproken procedure bij te stellen. Ook als de ouder het moeilijk vinden afscheid te nemen van hun kindje, kunnen we altijd een passende wenprocedure vinden.

Kosten en openingstijden

De uurprijs van Kabouters voor 2019 is €8,45. Een hele dag heeft 11.2 opvanguren.

De ouders krijgen tot maximaal €8,02 per uur, afhankelijk van het inkomen, terug van de Belastingdienst.

Kinderopvang is vrijgesteld van Btw-heffing. (BTW 0%)

De prijzen van de opvang bij Kabouters zijn inclusief maaltijden, fruit, dranken, tussendoortjes en uitstapjes: reiskosten en entree.

Er zijn enkele halve dagen beschikbaar en enkele plekken voor onregelmatige afname, bij een onregelmatige afname en bij afname van halve dagen komt een toeslag van €25 per maand.

De minimale afname bij Kabouters is 2 hele dagen. (of 3 ochtenden op verschillende dagen)

Kabouters is het hele jaar geopend; van maandag t/m vrijdag van 7.00 tot 18.30 uur.

Kabouters is op alle nationale feestdagen (Pasen, hemelvaart, Pinksteren, etc.) gesloten. Op verzoek van ouders zijn wij niet Goede Vrijdag gesloten, maar in plaats daarvan zijn we de vrijdag na Hemelvaart gesloten.

De sluitingsdata kunt u altijd vinden op "ouderportaal" en onze website. Kabouters is jaarlijks in ieder geval tussen Kerstmis en Oud en Nieuw gesloten. De sluitingsdagen buiten de nationale feestdagen om, worden gereduceerd op de factuur van december.

Kabouters zal alleen in noodgevallen of calamiteiten sluiten.

Bijvoorbeeld in de volgende situaties:

- Brand:
Als er brand bij Kabouters is geweest en we de kinderen geëvacueerd hebben, worden alle ouders gebeld om hun kinderen op te halen.
- Ongeval:
Ten tijde van bijvoorbeeld een reanimatie worden alle kinderen geëvacueerd. Alle ouders worden hiervan op de hoogte gesteld en gevraagd hun kind op te komen halen.
- Weersomstandigheden:
In het geval van extreme hitte (>36 graden) of extreme kou (gladheid, sneeuwval) zal Kabouters sluiten wanneer het gevaarlijk wordt voor de kinderen en/of leidsters.

Uiteraard wordt in het geval van een calamiteit en een eventuele sluiting van Kabouters zo mogelijk (spoed)overleg gepleegd met de ouder.

Halen en brengen *1)

Kabouters zal het kind nooit meegeven aan een persoon die bij ons niet bekend is. Mocht het kind bijvoorbeeld opgehaald worden door opa of oma en wij zijn niet aan hen voorgesteld, dan geven wij het kind niet mee. Alleen als u zelf van tevoren doorgeeft dat deze keer, bij hoge uitzondering, een "vreemde" op een afgesproken tijdstip uw kind komt halen, zullen we hierop een uitzondering maken. Echter als u dit niet duidelijk meldt; of als wij die persoon niet kennen als een van de geautoriseerde (In het dossier vastgelegde) personen die uw kind mag ophalen, zullen wij uw kind bij Kabouters laten blijven. Natuurlijk zullen wij, als dit gebeurd is, direct contact met u zoeken.

Kabouters kan van de ouder eisen dat deze de eventuele ophaalbevoegdheid van een derde schriftelijk of elektronisch vastlegt of bevestigt.

Kabouters kent vaste haal- en brengtijden.

Kabouters start met het dagprogramma om 09.00 uur.

Om 9 uur starten we met " het treintje" (evacuatie oefening die we dagelijks doen) en het treintje eindigt bij de tafel waar we het "goede morgen lied" gaan zingen als start van de dag. Het is de bedoeling dat uw kind dus voor 9 uur in de groep aanwezig is. (dat betekent dat u dus al afscheid heeft genomen en het programma dan kan beginnen.)

Tussen 9.45 en 11.30 uur gaan we doorgaans wandelen. Dan is er niemand aanwezig bij Kabouters en kan uw kind niet gebracht worden.

Aansluitend is de lunch tot 12.45 uur.

Tussen 13.00 uur en 15.00 uur slapen de meeste kinderen. Een slapend kind kan niet opgehaald worden tussen die tijden! Een kind dat moet slapen zal voor die tijd bij kabouters aanwezig moeten zijn, omdat het kind niet meer bij de anderen te slapen kan worden gelegd zonder de anderen te wekken.

Het middagprogramma loopt tot 16.30 uur. Het zou fijn zijn als uw kind dus pas na die tijd wordt opgehaald.

Natuurlijk proberen wij voor uitzonderingen meestal oplossingen te bedenken:

Een bezoek aan het consultatiebureau eindigt om 10.30, dan spreken we af op welke plek (bijv. In het winkelcentrum) u uw kind aan ons kunt overdragen. Uw vergadering loopt uit, dan spreken we af hoe we de opvang van uw kind kunnen garanderen tot u klaar bent. Deze zaken worden altijd vooraf duidelijk afgesproken. Kabouters kan dan rekening houden met een andere planning. Mocht de mogelijkheid er niet zijn uw kind op het allerlaatste moment, buiten de normale afspraken om, op te vangen, dan zal Kabouters actief mee zoeken naar en meedenken over een goede oplossing.

Meestal is die ook wel te vinden.

Duidelijke communicatie en het nakomen van afspraken is hierin zeer belangrijk om teleurstellingen te voorkomen. Als er geen wijzigingen zijn doorgegeven in de breng- of haaltijden van uw kind dan kan uw kind na 9 uur niet meer gebracht worden.

*Alleen na overleg is uw kind die dag welkom.
U kunt dan een ander tijdstip met Kabouters afspreken om uw kind te brengen.
(bijv. vlak voor het wandelen, vlak voor het eten of vlak voor het slapen)*

Het is voor het verloop van de activiteiten en voor de duidelijkheid voor het kind van belang dat het kind voor 9.00 uur in de groep aanwezig is bij Kabouters. Om dezelfde reden is het van belang dat het kind in de middag in elk geval tot 16.30 uur aanwezig is bij Kabouters.

Kabouters is in principe geopend van 7.00 uur tot 18.30 uur. Natuurlijk is altijd alles bespreekbaar. Als u uw kind eens eerder wilt brengen of later wilt halen zouden we tot die afspraak kunnen komen.

Om wel een vast ritme in de dag te kunnen bieden aan de kinderen gelden onder anderen vaste (etens) tijden.

- Ontbijt tussen 7.00 en 8.45 uur
- Start groepsprogramma (kinderen in groep aanwezig) 9.00 uur.
- Wandelen (minimaal 1 uur) tussen 9.45 en 11.30.
- Lunch tussen 11.30 en 13.00 uur.
- Slapen tussen 13.00 en 15.00 uur.
- Einde programma 16.30 uur.

Als het kind (zonder bericht) niet om 18.30 uur is opgehaald, zal het protocol m.b.t. "kind niet opgehaald" in werking treden. Natuurlijk hopen we op een vorm van overleg, zodat we een plan van aanpak kunnen maken om deze calamiteit voor het kind zo kalm mogelijk te laten verlopen. Dit protocol is terug te vinden op ouderportaal en onze website.

Als een kind om 9 uur niet aanwezig is zal Kabouters starten met de activiteiten die ook buiten de locatie kunnen plaatsvinden (uitstapjes, wandelingen). Het kan dus zijn dat u dan voor een gesloten deur staat. Informeer Kabouters daarom altijd als uw haal of brengtijden afwijken van de afspraken.

In principe kan Kabouters alleen opvang bieden op de in het contract afgesproken dagen. Bij ziekte of afwezigheid van het kind kunnen in overleg dagdelen worden ingehaald op andere dagen dan de vaste opvangdagen, mits de bezetting van kinderen en personeel en de werkzaamheden van het personeel dit toelaat. Dit is echter een gunst en geen recht.

Nationale feestdagen waarop Kabouters gesloten is kunnen nooit worden ingehaald.

Ruilen van dagen is in overleg met Kabouters mogelijk. Hierbij houden we maximaal 1 opvangweek ruilen aan per 2 kalendermaanden. (Een opvangweek is het aantal dagen dat per week op contract staat). Als er plek op de groep is en het leidster-kind-ratio klopt nog, dan is ruilen mogelijk. Als u incidenteel een extra dagdeel opvang nodig heeft dan proberen we dit natuurlijk te regelen.

Wordt er vaker dan 1 opvangweek per 2 maanden van dagen ingehaald/geruild, dan wordt het een onregelmatige plek en geldt dus ook de onregelmatigheidstoeslag van €25 per maand. Zie hiervoor ook de Algemene Voorwaarden.

Mocht Kabouters de deuren (moeten) sluiten buiten de vaste aangekondigde sluitingsdata dan is restitutie van het bedrag gelijk aan de gesloten uren door Kabouters verplicht. Of er wordt dan de mogelijkheid geboden de gemiste uren in te halen.

Ziekte en Ongevallen *1)

Kabouters kan niet de verantwoordelijkheid nemen voor een ziek kind. Natuurlijk is per geval te bespreken wat de mogelijkheden zijn tot het bieden van opvang door Kabouters.

Over het algemeen geldt het volgende:

Kabouters heeft gekozen voor een grens van 38 graden Celsius lichaamstemperatuur van het kind.

Als het lichaam van het kind 38 graden Celsius of warmer is, of het kind heeft een besmettelijke ziekte, zal Kabouters het kind helaas de toegang moeten ontzeggen.

Als een kind ziek wordt tijdens de opvang, dan zal de leidster contact opnemen met de ouder en overleggen hoe nu verder te handelen. In principe wordt een ziek kind zo spoedig mogelijk opgehaald.

Wanneer een kind mogelijke uiterlijke symptomen van een ziekte vertoont en dit wordt bij Kabouters opgemerkt, zullen wij de ouders vragen dit te laten beoordelen door een arts. Dit staat de ouder vrij om het wel of niet te doen. Echter, zonder diagnose van een mogelijke besmettelijke ziekte is het kind niet welkom.

Als het kind koortsvrij is, en/of genezen verklaard is door een arts, is het kind natuurlijk weer van harte welkom.

Deze regeling is niet in de laatste plaats in het leven geroepen om het kind te beschermen. Een kind dat ziek is en zich ziek voelt en om te voorkomen dat kinderen besmet worden, is niet op zijn gemak tussen druk spelende leeftijdsgenootjes. Dit kind is veel beter af thuis in de eigen omgeving.

Natuurlijk zal per geval overlegt en besloten worden hoe we hier mee om gaan. Kabouters zal altijd rekening houden met de positie van alle betrokken partijen en met het advies van GGD, arts of professional.

Als een kind ernstig ziek (lijkt) te worden tijdens de opvang bij Kabouters of er gebeurd een ongeluk, waarbij de leidster beslist dat zij geen afdoende EHBO kan verlenen, dan zal de leidster van Kabouters direct een arts inschakelen.

Mochten er levensreddende handelingen noodzakelijk zijn, dan zal de leidster hier haar toestemming voor verlenen of die zelf uitvoeren.

Kabouters zal in principe geen medicijnen toedienen aan een kind, tenzij de medicatie door een arts is voorgeschreven of geadviseerd en door de ouder aan Kabouters is verstrekt. De medicatie is eerst thuis al (enkele malen) toegediend door de ouder, om de kans op een allergische reactie of een andere verkeerde reactie na toediening van het medicijn bij Kabouters te verkleinen. De ouder ondertekent dan een volledig ingevuld formulier waarop o.a. staat aangegeven welke medicijnen in welke hoeveelheden op welke tijdstippen moeten worden toegediend. Dit formulier zal de ouder worden verstrekt bij de start van de opvang maar kunt u ook terugvinden op de site van Kabouters onder het kopje "informatie" of op ouderportaal. De ouder zal dit ingevuld en ondertekend bij de medicijnen overhandigen. Alle medicatie dient aangeleverd te worden in de originele verpakking en samen met de gebruiksaanwijzing. De medicatie moet voorzien zijn van een houdbaarheidsdatum en die mag niet verstreken zijn.

De leidster van Kabouters is geen verpleegkundige en mag dus geen injecties toedienen. Ook het verrichten van medische handelingen, (anders dan EHBO en de simpele handelingen om een medicijn oraal, nasaal en rectaal toe te dienen) zal Kabouters niet kunnen uitvoeren. Kabouters heeft zelf geen enkele medicatie in huis.

De vaste en flexibele leidsters van Kabouters zijn allen in het bezit van een geldig (kinder-) EHBO diploma van het Oranje Kruis en een geldig BHV diploma.

Mocht het door overmacht voorkomen dat de leidster in de ochtenduren (voor 8.00 uur) alleen op de groep staat en er doet zich een calamiteit voor, dan zal een achterwacht functie geregeld zijn door iemand die binnen 15 minuten aanwezig kan zijn bij Kabouters om te assisteren. In eerste instantie is dit een collega, maar ook een aantal ouders en derden zijn bereid gevonden deze rol op zich te nemen wanneer een collega niet beschikbaar blijkt.

Ontwikkeling *2)

Kabouters gaat er vanuit dat elk kind een hulpvraag heeft. Ook een kind dat geen indicatie heeft, geeft duidelijk aan waarin het ondersteuning nodig heeft. Deze benadering zorgt er voor dat ook kinderen die wel een indicatie hebben als bijvoorbeeld ADHD, Autistisch verwante stoornis of down syndroom, zich optimaal kunnen ontwikkelen binnen Kabouters Kinderopvang en dus niet direct zijn aangewezen op een medisch kinderdagverblijf waar alleen kinderen verblijven met een indicatie. Dit sluit goed aan binnen de huidige stroming 'Inclusief Aanbod' in de kinderopvang.

Natuurlijk zullen we altijd in het oog houden of een kind met een "rugzakje" in de groep past, zodat de ontwikkeling van dit kind en de anderen niet geremd wordt. Door deze individuele benadering leren kinderen ook dat je allemaal bij de groep hoort, maar toch als individu benaderd wordt. "Samen anders" is het motto van Kabouters. Respecteer elkaars eigenheid en eigenaardigheden. Accepteer de ander in het anders zijn en ben toch een hechte warme groep.

Elk kind heeft 1 op 1 tijd, wat inhoudt dat de mentor van het kind op diverse momenten in de week alleen met dat kind speelt. De leidster zal tijdens dit spel nauwkeurig observeren en een ontwikkelingsplan aanbieden. Om de 5 á 6 maanden wordt het kind geobserveerd volgens het Kind Volg Systeem. Na de observatie zal de medewerker in overleg met het team en de ouder 2 speerpunten vaststellen in de ontwikkeling van het kind. Een speerpunt is altijd een aandachtspunt m.b.t. de ontwikkeling van het kind op dat moment. Een baby staat bijv. net op het punt om te rollen, een 1 jarige is aan het oefenen los te lopen of later te rennen. De medewerkster zal nadat het speerpunt is vastgesteld en goedgekeurd is door de ouder, activiteiten gaan ontwikkelen om het kind in die ontwikkeling te stimuleren. De medewerkster zal overleggen met collegae tijdens de teamvergaderingen en taken aan hen overdragen. Alle kinderen hebben een vaste mentor; de babyleidster Danique is de mentor van de baby's, Celine is de mentor van de oudste peuters, de kinderen die daar tussenin zitten vallen onder Stascha. Voor de exacte indeling van de kinderen en hun mentors (en daarbij hun 1 op 1 tijd) is er een rooster op de groep beschikbaar en op ouderportaal is onder het kopje 'mijn gegevens' de mentor terug te vinden. De mentor zal de 1 op 1 activiteiten uitvoeren, hierover rapporteren, overdracht met de ouders hebben en een uitgebreid ontwikkelingsverhaal in ouderportaal schrijven eens per 2 weken.

Ook tijdens de kindbespreking op de teamvergadering zal de mentor vertellen over de ontwikkeling en speerpunten van haar mentorkind.

Alle medewerkers zijn op de hoogte van de speerpunten van een kind. Het grote voordeel van individueel aanbod van activiteiten is dat ook kinderen die extra aandacht behoeven een passend aanbod mogen verwachten.

Met betrekking tot de fysieke ontwikkeling en het proces van zindelijk worden, heeft Kabouters de volgende visie:

Ieder kind ontwikkeld zich lichamelijk van de voeten af naar boven toe. Bijvoorbeeld: tijgeren, kruipen, staan, lopen etc. Een kind kan pas (gemiddeld) vanaf 2 jaar de sluitspiers beheersen om het plassen en poepen op te houden. Een peuter heeft hier rond het tweede jaar controle over, een baby of dreumes heeft hier nog geen controle over. Een jonger kind kan 'toevallig' wel eens een plasje op het potje doen, dit komt mede door de reflex als er koude wind tegen het lichaamsdeel aan komt, dan gaat een baby plassen.

Daarnaast is het voor een peuter van 2 jaar een spannende fase: 'ik ben groot, ik mag op de wc gaan plassen'. Kinderen groeien van kleins af aan in de nieuwsgierigheid: 'wat gebeurt er op de wc?' 'wat doen papa/mama/andere kinderen daar?' 'ik wil ook wel even kijken wat daar gebeurt'. De combinatie van deze nieuwsgierigheid, het moment dat een kind aangeeft er klaar voor te zijn en de leeftijd en fysieke ontwikkeling maken dat een kind ook sneller zindelijk is.

Wij hebben besloten om niet te vroeg te starten met zindelijkheidstraining. Als er te vroeg begonnen wordt en het kind is er niet klaar voor, dan kan het 'niet plassen' op de wc gaan voelen als een straf wanneer hier geen beloning aan vast zit. Zo wordt het zindelijkheidsproces als iets negatiefs ervaren en duurt het waarschijnlijk langer.

Mede door bovenstaand verhaal hebben wij besloten om kinderen onder de 2 jaar niet op het potje te gaan zetten. Ons handelen m.b.t. het zindelijk worden is terug te vinden in het protocol 'zindelijkheidstraining' op de website en op ouderportaal.

Kind-volg-systeem *2)

Bij Kabouters werken wij met een kind-volg-systeem. Dit houdt in dat we van elk kind de ontwikkeling bijhouden. Er zijn observatielijsten beschikbaar voor elk ontwikkelingsgebied van het kind: Zo beweeg ik, Zo doe ik en Zo praat ik van de CED groep. Hierop kunnen we aanvinken en bijhouden hoe ver een kind is in de ontwikkeling op een specifiek punt en of dit leeftijdsadequaat is.

Wij stellen naar aanleiding daarvan, in overleg met de ouder, steeds twee speerpunten vast die aansluiten op de ontwikkeling van uw kind van dat moment en waar we ons meer op gaan focussen. Dit kan bijvoorbeeld zijn: een baby stimuleren om te rollen, een peuter uit een beker leren drinken, een kind dat oorspronkelijk leeft in een andere cultuur leren functioneren in de Nederlandse cultuur, etc. Het verloop hiervan wordt gerapporteerd en is door de ouder te alle tijden in te zien. Het wordt een groeidocument dat meegroeit met de ontwikkeling van uw kind.

De observaties worden, afhankelijk van de leeftijd van het kind, om de 5 á 6 maanden uitgevoerd. Na de observatie volgt een evaluatiegesprek met de ouders. Deze vinden dus 2x per jaar plaats met de ouders. Meer informatie over het evaluatiegesprek kunt u vinden onder het kopje 'Overleg met ouders'.

V.V.E. *2) - *4)

Bij Kabouters wordt gewerkt met het programma Uk & Puk. Dit is een VVE (Vroeg- en Voorschoolse Educatie) verticaal peuterprogramma waarbij er op een speelse manier wordt gewerkt aan de brede ontwikkeling van het kind. Zo worden de sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische en zintuiglijke ontwikkeling en de ontluikende rekenvaardigheden gestimuleerd.

Het hoofddoel van Uk & Puk is een basis te leggen voor de spraak- en taalontwikkeling, om de doorstroom naar het basisonderwijs gemakkelijker te maken. Ook voor kinderen die meertalig worden opgevoed wordt op deze manier gegarandeerd dat zij met een leeftijd van 4 jaar een goede aansluiting hebben op het basisonderwijs. De kinderen zullen alle vaardigheden bezitten om goed mee te kunnen met groep 1, dit geeft hen zekerheid tijdens deze eerste periode zodat zij een goede start kunnen maken.

Uk & Puk werkt met verschillende thema's. Elk thema is op dezelfde manier opgebouwd en neemt ongeveer vijf weken in beslag. Voor aanvang van elk thema wordt de ouder op de hoogte gebracht welk thema centraal staat, wat hieraan wordt gedaan bij Kabouters. Op ouderportaal vindt u onder het kopje "mijn vestiging" een uitgebreide agenda van activiteiten binnen dit thema per dag.

Mocht u thuis op deze activiteiten aan willen sluiten dan kunt u gebruik maken van de ouderbladen met voorbeelden van activiteiten, liedjes, verhaaltjes etc. die wij welk thema mee naar huis geven.

U kunt voor tips en ideeën ook altijd terecht bij de leidsters van Kabouters.

Natuurlijk bewaken wij ook hierin de persoonlijke behoefte van elk individu en de groep op dat moment. Ook dit blijft maatwerk en geen standaard.

Daarnaast breiden wij het programma regelmatig uit met eigen activiteiten/thema's.

In Uk & Puk missen wij namelijk enkele thema's als seizoenen en feestdagen als Sinterklaas en Kerstmis. Deze thema's zijn onlosmakelijk verbonden met onze cultuur en ons land. Vandaar de toevoeging die Kabouters zelf heeft ontwikkeld.

De thema's die wij uitvoeren verrijken we door alles aan te passen op de groep zoals die op dat moment is samengesteld. Bijvoorbeeld bij het thema "Hatsjoe", waarin het die dag gaat om verkouden zijn, gaan de kinderen spelen met zakdoekjes en snuiten hun neus en elkaars neus. We leren hen de handen te wassen na het niezen en zakdoekjes meteen in de vuilnisbak te gooien. Maar daarnaast werken wij tegelijk met de groepsdynamiek. Wij zien dat een kind wordt buitengesloten en erg verlegen en teruggetrokken is. Ook zien we dat de informele leidster van de groep (Iris, een peuter van 3) dit kind niet accepteert. Tijdens de activiteit proberen wij de buitengesloten peuter (Bas) de opdracht te geven de neus van Iris te snuiten. Op deze manier geven we Bas best wat macht en moet Iris even onderdanig zijn aan Bas. Dit verstevigt de positie van Bas en dwingt Iris om Bas te accepteren. Zo zijn we bij alle activiteiten en de hele dag door, altijd bezig met de groepsdynamiek en proberen daar gebruik van te maken om op die manier de sociale competenties van de kinderen te stimuleren en hun zelfbeeld te beïnvloeden.

Spelen 2) - 3)

Door het VVE-programma van Uk & Puk, vrij spel momenten en anderen activiteiten wisselen alle ontwikkelingsgebieden elkaar af, zodat het kind steeds op alle gebieden gestimuleerd wordt. We herhalen alle activiteiten een paar keer per week, zodat alle kinderen de activiteit mee maken. Voor kinderen die alle dagen komen, komt er op die manier herhaling in activiteiten. Juist herhaling is voor kinderen tot 4 jaar een heel belangrijke manier van leren en herkenning biedt een gevoel van veiligheid voor de baby, dreumes en peuter. Natuurlijk worden alle activiteiten weer gedifferentieerd aangeboden. Dat houdt in dat we bijvoorbeeld wel allemaal gaan verven, maar de baby zal voornamelijk met de handen in de verf zitten en voelen en kijken, terwijl de driejarige misschien al opdrachten aankan die vragen onderdelen in een specifieke kleur te verven. Elke leeftijd en elk ontwikkelingsstadium krijgt zo opdrachten op eigen niveau. Met de speerpunten per kind in acht genomen.

Er zullen altijd een aantal materialen en activiteiten zijn die de sociaal emotionele ontwikkeling helpen stimuleren zoals: poppenhoek, verkleedkist en fantasiespel.

Ook zijn er altijd materialen die de taal en cognitieve ontwikkeling stimuleren zoals: (woord)puzzels, (aanwijs)boekjes en luister/schrijf/stempelmateriaal. Wederom komen dan ook groepsactiviteiten terug die hier op aansluiten. Als kinderen bezig zijn met het "schrijven" van een brief kunnen we de volgende knutselactiviteit best een envelop gaan vouwen en plakken en daarin een brief doen met lussen en golfjes erop "geschreven". Dit is overigens een prima oefening om het kind vast de schrijfbewegingen te leren maken.

Kabouters besteed veel aandacht aan taal en taalontwikkeling. Dit maakt Kabouters tevens een zeer geschikte opvang voor kinderen die twee- of meertalig worden opgevoed.

De medewerkers staan garant voor het bieden van een talige omgeving. Dit doen zij door veel tegen en met de kinderen te praten, maar ook door (interactief) voorlezen en het zingen van liedjes. Een activiteit die bij ieder thema terug zal komen is de 'verteltafel'. Dit is een tafel waarop verschillende voorwerpen uit een boekje te vinden zijn. Deze voorwerpen (bijvoorbeeld een pluche Dikkie Dik) lenen zich uitstekend om het verhaal uit het boek na te spelen.

Op deze manier verwerken de kinderen dat wat zij net gehoord hebben en krijgen zij een kans om dit zelf te herhalen, in spel en in woorden. Woorden worden concreet aangeboden, zodat de kinderen hun woordenschat uitbreiden.

Materialen en activiteiten die uitermate geschikt zijn om de grove motoriek te stimuleren zijn bijvoorbeeld: fietsjes, klim- en klauterrek of tikspelletjes op het grasveld. Verder zal het kind een grote bewegingsvrijheid hebben in en rond Kabouters.

Een baby zal vaak op een speelkleed of in de box uitgedaagd worden zich te bewegen. Kinderen kunnen vrij lopen en rennen op het speelplein, tijdens het wandelen of in het speeltuintje.

Ook de fijne motoriek zal gestimuleerd worden door het rijgen van (grote)kralen, het kleuren, plakken, knippen en prikken.

Natuurlijk zal ook veel aandacht besteedt worden aan de eigen creativiteit van het kind door bijv. kleien, verven en toneel. Maar zeker ook door het zelf bedenken van oplossingen voor ruzies of problemen. Of door het onderhandelen over de regels.

Materialen worden tijdens activiteiten gericht aangeboden aan de kinderen. Naast deze gerichte activiteiten is er bij Kabouters volop gelegenheid om vrij te spelen en zo de zelfstandigheid van de kinderen te vergroten. Steeds is er voor het kind weer iets nieuws te vinden dat hem/haar uitdaagt tot onderzoek en vrij (samen)spelen. Door vrij spel zal het kind zichzelf en andere kinderen ontdekken, leren gebruik te maken van fantasie en spelenderwijs de (sociale)regels eigen maken.

Verder kan het kind naar hartenlust puzzelen, knutselen, rijgen, en ontdekken door gebruik te maken van het speelgoed waarbij steeds wisselende materialen gekozen kunnen worden.

Sommige kinderen zullen het fijn vinden om even alleen te spelen met een puzzel of kralen te rijgen. Andere kinderen kiezen voor samenspel in het keukentje.

Als het (samen)spel stagneert, zal de leidster de kinderen stimuleren het spel weer op te pakken door andere materialen aan te bieden, een verhaaltje te vertellen of mee te gaan spelen. De leidster zal bijhouden welk kind vaak met welk materiaal speelt, of een kind vaak samen of alleen speelt. De leidster zal kinderen stimuleren hun spel af te wisselen of uit te breiden.

De leidster kan veel gegevens halen uit goed kijken en luisteren naar het vrij spel van het kind. Hoe gaat het kind om met de andere kinderen, gaat het kind steeds een stapje verder met dit materiaal of herhaalt het kind steeds hetzelfde. Vrij spelen betekent niet dat de leidster zich niet met de kinderen bezig houdt.

Buiten spelen *2) - *3) – *4)

Kabouters streeft er naar om minimaal een uur per dag buiten te zijn met de kinderen. Wij vinden dat er geen slecht weer is, alleen slechte kleding. De buitenruimte geeft gelegenheid om te fietsen, steppen, rennen, klauteren, schommelen en te spelen met zand en/of water.

De tuin is te bereiken vanuit de speelruimte van Kabouters. Hij is afgeschermd en kinderen kunnen daar naar hartenlust spelen. Ook het aangrenzende speelveld is een ruimte voor de kinderen om te rennen en fietsen, natuur te ontdekken en op een veilige manier te spelen.

Op loopafstand bevindt zich het Winkelcentrum Woensel XL. Met grote regelmaat gaan wij daar naartoe met de grote buggy. In het winkelcentrum kunnen de kinderen vrij rondlopen. Dit is erg goed voor hun motoriek, vooral de kinderen die net kunnen lopen worden zo uitgedaagd een behoorlijke afstand mee te lopen.

Kinderen kunnen in het winkelcentrum een onderdeel zijn van de maatschappij. Zij kunnen veilig rondlopen omdat er geen verkeer mag komen en het overzicht over de groep is makkelijk te houden, waardoor de kinderen niet kunnen weglopen. Er gebeuren natuurlijk de hele dag door dingen die hun sociale en maatschappelijke ontwikkeling stimuleren. Iemand laat zijn tas vallen, een kind huilt, een medewerkster lapt de ramen, mensen spreken de kinderen aan op de mooie buggy, een gemeentewerker geeft de planten water, etc. De kinderen proeven zo een stukje van het alledaagse leven, in een veilige situatie die zij nergens anders op deze manier kunnen meemaken en waaraan ze anders niet zo kunnen deelnemen.

Wij spelen bewust in op de dingen die gebeuren en maken hen alert op de bezigheden van de mensen om hen heen. Wij zien het winkelcentrum als een oefenplek waar kinderen in alle vrijheid kunnen deelnemen aan de maatschappij. Wat daar gebeurt is echt, het is geen voorbereide les. Omdat er veel mensen bij elkaar zijn in het winkelcentrum, gebeurt er dan ook altijd iets.

Natuurlijk gaan we in het winkelcentrum bijna dagelijks boodschappen doen. De kinderen gaan altijd mee om brood, beleg, melk, fruit, etc. te kopen. Ook deze handelingen horen bij het dagelijks leven in onze cultuur. En kinderen zo zien dat wat zij voor beleg kiezen in de winkel, zij dit 's middags ook op hun brood krijgen. Boodschappen verschijnen niet ineens op tafel tijdens de lunch.

Een klein stukje lopen (3 minuten) van Kabouters zijn speeltuintjes met speelveldjes. Hier kunnen de kinderen rennen op gras, klauteren en met zand spelen. Dit zand is niet bestemd voor de kleinste kinderen, omdat het een gemeente zandbak is. Deze wordt, in tegenstelling tot de zandbak van Kabouters, niet regelmatig verschoond en niet afgedekt.

Uitstapjes *4)

Kabouters gaat vaak met de kinderen "op stap". Voorbeelden hiervan zijn: de dierentuin, het overdekte speelpaleis, de Splinter, het zwembad, een treinreisje, naar de stad, naar de kermis, etc. Natuurlijk zal Kabouters de kinderen passend en veilig vervoeren. Kabouters is in het bezit van verschillende maten autostoeltjes en Maxi-Cosi's. De entree en de reiskosten zijn bij de prijs van Kabouters inbegrepen. Kabouters zal de ouder bij het plaatsingsgesprek (intake) vragen een toestemmingsformulier te tekenen voor het vervoeren van het kind.

Zelfstandigheid *1) – *2)

Zelfstandigheid is iets wat altijd gestimuleerd zal worden door Kabouters.

Een kind wil dingen meestal graag zelf doen, dit geeft het kind de bevestiging die het nodig heeft om zich veilig te voelen en een positief zelfbeeld te ontwikkelen.

Zelf sokken, jas, schoenen aan en uit doen is iets wat Kabouters altijd zal stimuleren. Zelf (mee) opruimen of de tafel mee dekken zijn hier ook voorbeelden van. Bij Kabouters is er de tijd om kinderen te laten oefenen.

Kinderen moeten de kans krijgen om te leren hun eigen jas aan te doen; ook al zit hij dan in eerste instantie ondersteboven en duurt het wat langer. Het geeft een kind een enorm goed gevoel als het zelf iets heeft gedaan waar de leidster zichtbaar en hoorbaar trots op is.

Een kind mag zelf experimenteren, tenzij het natuurlijk gevaar oplevert. Niet alle risico's zullen door Kabouters weggenomen worden voor het kind. Experimenteren heeft soms minder leuke gevolgen (het proeven van mosterd of peper). Dat alles onder de hagelslag zit is toelaatbaar, dat een kind probeert brood te snijden met een scherp mes is niet toelaatbaar. Er zijn grenzen en ook dat moet een kind weten.

Culturen *4)

Regelmatig komt het voor bij Kabouters dat er kinderen zijn die een andere taal spreken en van oorsprong komen uit een land met een andere cultuur.

Bij Kabouters is de voertaal Nederlands. We zullen met de kinderen in principe geen andere taal spreken, omdat wij weten dat kinderen de Nederlandse taal het snelst leren als zij hiermee constant geconfronteerd worden.

Voorals het kind in Nederland naar school zal gaan, is het noodzaak dat het kind zich deze taal zo snel mogelijk eigen maakt. Wij doen er alles aan om een taalachterstand te voorkomen bij de start van het basisonderwijs.

Natuurlijk kan de communicatie met de ouder wel in een andere taal verlopen. De leidsters van Kabouters kunnen de ouder ook in het Engels te woord staan.

Naast de taal zal het kind ook langzaam wennen aan de Nederlandse cultuur. Wij eten bijvoorbeeld brood tussen de middag en ook een kind uit bijvoorbeeld India dat niet gewend is brood te eten, zal leren tijdens de lunch een boterham te eten. Natuurlijk zullen we dit rustig aan doen. Eerst een halve boterham en als uitzondering mag deze ook met chocopasta zijn. Als het kind dit goed leert eten gaan we langzaam naar de regel dat de eerste boterham met hartig beleg belegd zal worden. En pas daarna mag een boterham met zoet beleg gekozen worden. Natuurlijk houden we altijd rekening met het dieet van het kind, of deze nu het gevolg is van een fysieke aanleiding of een culturele/theologische of morele grondslag heeft. (halal, veganistisch, anti-allergisch, etc.)

Ook ons gebruik om te gaan wandelen, zelfs als het buiten vriest, is iets om aan te wennen. In veel culturen blijven kinderen bij koud weer binnen of zien mensen de voor hen ongebruikelijke kou buiten (in het land van herkomst is het altijd warm) als gevaarlijk. Wij hebben de opvatting dat er geen slecht weer bestaat; alleen slechte kleding. Ook als het vriest is het heerlijk om buiten te zijn, er is dan alleen warme kleding vereist.

Stap voor stap werken we zo met de kinderen, maar zeker ook met de ouder, naar het wennen aan een leven binnen de Nederlandse cultuur.

Ook hier is het feit dat er veel individuele aandacht is voor het kind en voor de ouder een onmisbaar aspect. Er is veel oog voor de hulpvraag van het kind. We zien wanneer een kind zich ongemakkelijk voelt en wanneer het hulp nodig heeft of uitleg over de gebruiken in Nederland. Met steeds kleine stapjes, aangepast aan het tempo van het kind, zullen we het kind stimuleren tot het behalen van dit speerpunt (zie kopje "ontwikkeling"). Ook is er veel aandacht en tijd voor de ouder. Ook buiten de opvangtijden om, maken we tijd om met de ouder van gedachten te wisselen, dingen uit te leggen of hen wegwijs te maken.

Omgang met regels *1) - *4)

De regelmaat zal terugkomen in de vaste momenten in de dag maar zeker ook in het consequent handelen van de leidster(s)

De regels zullen steeds heel duidelijk aan de kinderen worden aangeboden. Duidelijkheid geeft veiligheid. Regels zijn onmisbaar voor een kind om zich veilig te voelen. Positieve sancties spelen hierbij een grote rol. (Kijk eens hoe Kim haar brood netjes op eet!; oh! Rolf kan het ook al zo netjes!). Kinderen prijzen en het kind laten voelen dat inzet op prijs wordt gesteld, is een belangrijk onderdeel van de opvoeding bij Kabouters.

De regels zullen steeds duidelijk gemaakt worden en er zal, als het kind hier oud genoeg voor is, ook uitgelegd worden waarom de regel bestaat. (Niet aankomen want het is heet). Er wordt bij Kabouters zoveel mogelijk aan het kind aangegeven wat de gevolgen zijn van zijn/haar gedrag en er zullen alternatieven worden aangeboden. Het kind zelf heeft dus de keuze hoe te handelen, de gevolgen zullen echter consequent zijn.

Voorbeeld: niet lopen met je koekje is de regel. De reden hiervoor is: anders kruimel je op het speelkleed van de baby en smeer je al het speelgoed vol met koek. De gevolgen / alternatieven: Of je blijft zitten op je stoel tot je koekje op is, of je levert je koekje in en je kunt lekker gaan spelen. De keuze is aan het kind, de gevolgen zullen echter consequent gehanteerd worden;

het kind gaat lopen met het koekje → de regel: "niet lopen met je koekje" wordt nogmaals duidelijk gemaakt. → Het kind blijft lopen met het koekje → De gevolgen worden duidelijk gemaakt: als je niet gaat zitten leggen we je koekje even weg. → Het kind blijft lopen met het koekje → Het koekje wordt afgepakt en weggelegd. Of het kind kiest te blijven zitten en te eten; we gaan gezellig door met kletsen/spelen/lezen etc.

Natuurlijk mag een kind van gedachte / keuze veranderen, echter het gevolg wat hoort bij die nieuwe keuze zal blijven bestaan. (Toch liever weer het koekje hebben betekend dus: gaan zitten en niet lopen/spelen).

Op deze manier stimuleert Kabouters kinderen zelf keuzes te maken en de gevolgen van die keuze te overzien/aanvaarden. Kinderen weten welke gevolgen er zitten aan het negeren van bepaalde regels. (Die gevolgen hoeven niet altijd een straf te zijn; kiezen voor spelen kan leuker zijn dan zitten en een koekje eten, die keuze wordt dan bewust door het kind gemaakt). De consequente reactie van de leidster zorgt voor een veilige en duidelijke omgeving voor het kind waarin het kind zich optimaal kan ontwikkelen.

Natuurlijk blijft er ook ruimte voor een kind om te onderhandelen en vragen te stellen over het waarom van regels (meestal door uit te proberen). Soms worden dan ook uitzonderingen gemaakt op regels; dit zal echter altijd benadrukt worden. Ook flexibiliteit zal het kind moeten leren in zijn/haar weg naar zelfstandigheid. Met krijsen, gillen, stampvoeten en andere chantagemiddelen zal het kind bij Kabouters echter niet zijn/haar gewenste doel bereiken. Ook hiervoor worden alternatieven aangeboden.

Het moge duidelijk zijn dat deze handelingswijze m.b.t. regels aangepast zal worden aan de leeftijd en belevingswereld van het kind. Bijvoorbeeld het "krijsen" van een jonge baby zal natuurlijk altijd serieus genomen worden.

Belonen, negeren en straffen *1) - *4)

Mensen zoeken duidelijkheid. Duidelijkheid geeft veiligheid. In een onduidelijke situatie waarin men niet weet wat te verwachten, voelen mensen zich niet op hun gemak. Pas als in de situatie duidelijk wordt welk gedrag er van je verwacht wordt, komt er rust. Dit geldt voor kinderen des te meer. De wereld is voor hen nog groot en onbegrijpelijk. Regels en grenzen bieden hierin structuur. Een kind zal altijd proberen de grenzen te verkennen. Ook wanneer een grens duidelijk is zal een kind regelmatig onderzoeken of de grens nog steeds bestaat.

Een kind zal heel ver gaan in het vinden en onderzoeken van grenzen tot deze duidelijk zijn. Blijvende onduidelijkheid kan resulteren in angst of woede. Dit kan zelfs uitmonden in extreem afwijkend gedrag. Wij vinden het zeer belangrijk om op de vraag van kinderen om duidelijkheid respons te geven.

Mocht het nodig zijn om een kind te straffen dan zal dit voor het kind zeker niet als een verrassing komen.

De eerste keer wordt uitgelegd aan het kind wat de regel is en waarom die er is.

Bij een tweede overtreding van de regel wordt nogmaals duidelijk uitgelegd dat de regel bestaat en dat dit gedrag niet geaccepteerd wordt en daarbij wordt het gevolg van een volgende overtreding uitgelegd (dan ga je even op een stoeltje zitten, op de gang staan, kun je niet verder spelen). Ook zal het gevolg benadrukt worden van het *niet* overtreden van de regel (dan kunnen we leuk verder spelen, dan kun je je koekje lekker opeten, etc.).

Bij de derde overtreding van de regel zal het gevolg consequent worden uitgevoerd.

Straf zal meestal bestaan uit even buiten de groep en de activiteit geplaatst worden (time out). De tijdsduur is afhankelijk van de leeftijd van het kind. (Ik vind dat jij het nu niet leuk maakt voor mij/ons, dus ga maar even op de gang zitten; jij koos er voor om dit weer te doen, dus ga nu maar even daar op die stoel zitten, etc.). Na een korte tijd buitengesloten te zijn, zal de leidster naar het kind toe gaan en nogmaals duidelijk maken waarom het kind daar zit. Direct zal er een afspraak gemaakt worden over een gedragsverandering van het kind en dat het kind meteen weer op die stoel zit als het oude gedrag zich herhaalt. Goed gedrag zal na een korte tijd door de leidster opgemerkt en geprezen worden.

Bij de kleine dreumesen (1-1,5 jaar) die nog niet de reden van een regel verbaal kan worden uitgelegd, zullen wij direct na een 'overtreding' met een wat zwaardere stem "nee, niet doen," zeggen. Bij herhaling zetten we het kind ter plekke even op de billen, bij wijze van "time out", zodat direct na de overtreding van de regel duidelijk wordt dat dit niet op prijs gesteld wordt. Het kind zal vaker dezelfde overtreding maken en het steeds herhalen van onze reactie zorgt ervoor dat de regel voor het kind duidelijk wordt.

Al rond zes maanden beginnen baby's het principe van oorzaak-gevolg door te krijgen dus beginnen wij al vroeg met een duidelijke "nee" bij minder gewenst gedrag.

Een voorbeeld hiervan is dat een baby steeds de bril grijpt van de leidster. De leidster zal met haar houding, intonatie en gezichtsuitdrukking duidelijk maken dat zij dit niet fijn vindt en 'nee' zeggen, terwijl het handje van de baby rustig weg getrokken wordt. Regelmatig herhalen van dit gedrag zorgt ervoor dat duidelijk wordt voor de baby dat dit gedrag niet op prijs gesteld wordt. Het al aanwezige gevoel om sociaal geaccepteerd te willen worden door de leidster, zal er voor zorgen dat de baby dit gedrag al snel minder zal vertonen.

Ook negeren gebruiken wij als opvoedingsmiddel. Negeren valt onder straffen en is met name effectief als kinderen negatief gedrag vertonen om aandacht van de leidster te krijgen. Na duidelijk gemaakt te hebben dat dit gedrag van het kind niet op prijs gesteld wordt zal de leidster het kind een leeftijds-adequate tijd negeren. Uiteindelijk heeft dit dan hetzelfde effect als een "time-out".

Van alle opvoedingsmiddelen is belonen wel de belangrijkste. Behalve dat je hiermee duidelijk maakt welk gedrag je op prijs stelt, zal het ook bijdragen aan de ontwikkeling van zelfvertrouwen, zekerheid en persoonlijkheid. Al vanaf jonge leeftijd is een kind gevoelig voor sociale acceptatie. Een beloning doet heel veel. Een beloning bevestigt het kind in zijn geheel; het zegt dat het kind er mag zijn, dat het gedrag wat hij vertoont goed is, dat hij geaccepteerd wordt en op prijs gesteld wordt.

Wij belonen in vele vormen. We hebben systemen met stickers (kinderen mogen bijvoorbeeld een sticker plakken op het plasdiploma als zij op pot of toilet hebben geplast). Wij gebruiken privileges als beloning (bijvoorbeeld dat een kind mag wandelen in plaats van in de buggy zitten). De meest gebruikte is natuurlijk de houding van de leidster (blijde mimiek, trots lachen, dikke knuffel, aai over bol, verbaal duidelijk maken hoe knap het kind is, etc.).

Omgaan met ontwikkelingsproblemen *3)

Elk kind is uniek. Afwijken hoeft niet bij uitstek iets negatiefs te zijn. Soms kan een kind juist in de groep met dit gedrag heel goed uit de weg.

Afwijkend gedrag kan natuurlijk ook onacceptabel gedrag zijn voor de rest van de groep of voor het kind zelf.

Kabouters is in beginsel toegankelijk voor elk kind zolang hierover overeenstemming bestaat tussen ondernemer en de ouder.

Als een kind gedrag vertoont dat afwijkend zou kunnen zijn, zal de leidster van Kabouters dit gedrag gaan observeren. Als dit gedrag onacceptabel is, zal getracht worden dit gedrag te veranderen door o.a. de al eerder omschreven manieren van belonen en straffen.

Door goed naar het kind te luisteren en te kijken zal de leidster proberen het gedrag te interpreteren. Kijken wanneer het kind dit gedrag vertoont en waarvoor het kind dit gedrag nodig lijkt te hebben. Wat er gebeurt als het kind dit gedrag (even) niet vertoont. Hoe lang het kind dit gedrag al vertoont, etc.

De ouder zal altijd op de hoogte gebracht worden van de vermoedens/zorgen van de leidster over het kind. Zo nodig zal Kabouters, in overleg met de ouder, een plan opstellen om het kind, de ouder en de groep hierin zo goed mogelijk te begeleiden.

Als Kabouters het idee heeft dat zij hierin onvoldoende voor het kind kan betekenen zal Kabouters zich, in overleg met de ouder, laten informeren en adviseren door een derde deskundige partij en/of de ouder adviseren een derde deskundige partij in te schakelen. Als de ouder besluit dit advies niet op te volgen, is dit aan de ouder. Tenzij het welzijn van het kind dermate negatief beïnvloedt wordt, vanwege het achterwege laten van benodigde hulpverlening, dan gaat de Meldcode Kindermishandeling (Veilig Thuis) van start. Voorafgaand daaraan zal Kabouters advies opvragen bij AMK/Veilig Thuis.

Kabouters is wettelijk en moreel verplicht bij aanhoudende, met de ouder meerdere malen besproken, ernstige zorgen om een kind, dit te melden bij een externe gespecialiseerde instantie, als de ouder zelf, tegen veelvuldig advies van Kabouters, geen actie onderneemt. Mocht het gedrag van het kind, het kind zelf of de groep dusdanig ontwrichten dat voortgang van de opvang bij Kabouters niet verantwoord meer is, dan zal Kabouters na veelvuldig overleg met de ouder het contract tot opvang bij Kabouters ontbinden. Het Algemeen Reglement zal hierbij gevolgd worden.

Er is bij Kabouters een sociale kaart aanwezig met hierop diverse instanties voor verschillende ontwikkelingsproblemen waar naar doorverwezen kan worden. Deze is ook te vinden op onze website en ouderportaal.

Inscholen *1) - *2) - *4)

Vaak komt het voor dat kinderen de eerste dag op de basisschool als te spannend ervaren. De eerste dag wordt regelmatig een huil dag. Alles is onbekend en onveilig. Een dagdeel of 2 à 3 wennen blijkt dan niet te voldoen. Het kind heeft geen idee wat er met hem gebeurt op de grote magische basisschool. Het gebeurt zelfs wel eens dat een kind denkt dat het in het niets zal verdwijnen als de basisschool start, omdat alle kinderen die vanuit de opvanggroep naar de basisschool gaan niet meer teruggezien worden. De conclusie is dan al snel dat naar de basisschool gaan betekent dat je ineens weg bent!

In Nederland is er niet veel aandacht voor de inscholings-periode, dit is niet eens een Nederlands woord. Inscholing komt vanuit de Scandinavische landen, waarin het belang hiervan wel wordt gezien. Kabouters had een hele unieke inscholingsprocedure waarin de oudste peuters 3 maanden lang dagelijks meedraaiden op de kleutergroep met een klein lesje. Echter, de meeste basisscholen hebben aangegeven dit te belastend te vinden, en haken hierom af. Helaas heeft Kabouters dus moeten besluiten dit inscholingsprogramma niet meer te kunnen uitvoeren.

Als de kinderen van Kabouters Kinderopvang 3,5 jaar oud zijn begint nog steeds de "inscholings-fase". Omdat de kinderen doorgaans minder (lang) gaan slapen en de andere kinderen dat wel doen ontstaat er extra tijd voor de leidster om aandacht te besteden aan de voorbereidingen op de basisschool.

Het kind krijgt een “grote-school-boekje” aangeboden met daarin pre-reken en pre-schrijfp opdrachten. Het kind is natuurlijk heel trots op deze status en de extra aandacht die dit met zich meebrengt.

Op deze manier kan de leidster de concentratieboog van het kind langzaam en spelenderwijs verhogen. Wij houden goed in het oog dat het voor het kind puur spelen blijft en geen echte schoolse activiteit wordt. Door deze activiteiten is het kind later in groep 1 van het basisonderwijs goed in staat een geruime tijd achter elkaar te concentreren.

Tegen de tijd dat het kind naar de basisschool toe gaat, vindt er met toestemming van de ouders en op initiatief van de school een overdracht plaats. Liefst door de school te bezoeken en een overdracht-gesprek te hebben met de verantwoordelijke al daar. Kabouters zal initiatief nemen in deze overdracht wanneer zij hier aanleiding voor zien.

Overleg met de ouder *1)

Opvoeden is een taak van de ouder. Natuurlijk heeft Kabouters hier een aandeel in op het moment dat het kind 3 of meer dagdelen bij Kabouters op de opvang is. Het is echter niet zo dat de ouder zijn kind “inlevert” bij Kabouters en maar mee moet gaan met de manier waarop Kabouters opvoedt.

Er is erg veel overleg met de ouder. Priscilla, Annette en Celine zullen met regelmaat gesprekken plannen om van gedachten te wisselen over de opvoeding van uw kind. Deze gesprekken vinden vaak plaats in de avonden en worden bij voorkeur bij u thuis gevoerd. Dit omdat uw kind dan rustig kan gaan slapen in het eigen bed en daarbij hoeft u dan niet voor oppas te zorgen. Als het u beter uitkomt, kan het gesprek natuurlijk ook bij Kabouters plaatsvinden.

Voor Kabouters is het belangrijk te weten wat uw visie is. Hoe staat u in de opvoeding van uw kind? Wat vindt u belangrijk? Hoe ziet u de toekomst van uw kind? Waar legt u de nadruk op? Wat vindt u totaal onbelangrijk voor uw kind of in de opvoeding? Om samen met u op te kunnen voeden, zullen wij moeten weten wat u van ons verlangt. Dit lukt niet in een 10 minuten gesprekje. Hierover zullen we met regelmaat van gedachten moeten wisselen. Die ruimte maken wij dan ook graag. Tijdens deze gesprekken wisselen we op gelijk niveau van gedachten, Kabouters is hierin niet ‘meer’ dan de ouder. Kabouters kan op basis van ervaring altijd een advies uitbrengen, maar dit weegt niet zwaarder dan de mening of visie van de ouder.

Tenzij de handelswijze van de ouder schadelijk is voor het kind. In dat geval is Kabouters wettelijk verplicht advies te vragen aan een externe deskundige.

Tijdens het evaluatiegesprek zullen we bespreken hoe het tot nu toe gaat, wat u fijn en minder fijn vindt, of u nog suggesties heeft en of u dingen wilt bijstellen in de toekomst. Ook andere ideeën of voorstellen zijn welkom. We evalueren of we op de goede weg zitten met uw kind en of we ons handelen misschien moeten aanpassen om de ontwikkeling en het welzijn van uw kind te optimaliseren. Het is uw kind, dus uw stem zal altijd het grootst zijn voor de te bepalen handelswijze. Op deze manier ontwikkelen we samen met de ouders een opvoedingsplan.

Ouderportaal

Kabouters Kinderopvang heeft een abonnement op "Ouderportaal". Elke dag wordt beschreven wat uw kind gedaan heeft, hoeveel het gegeten en geslapen heeft en hoe het kind in zijn of haar vel zit. Ook opvallende zaken worden besproken in het schriftje.

We voegen er de foto's van die dag aan toe, zodat u een nog duidelijker beeld krijgt van de dagen die uw kind bij Kabouters doorbrengt.

Naast de dagelijkse verslaglegging, zullen wij 1x per maand uitgebreid ingaan op de verschillende ontwikkelingsgebieden van uw kind en u een verslag geven van de observaties die wij de afgelopen 14 dagen hebben uitgevoerd.

U kunt vanuit elke computer met een internetverbinding en ook vanaf uw smartphone inloggen op de site en dan heeft u toegang tot het schriftje en de foto's van die dag. Maar ook tot alle foto's die ooit gemaakt zijn bij Kabouters. U kunt ook alleen de foto's oproepen waar uw kind op staat of foto's van een bepaalde datum, etc.

Een bijkomend voordeel is dat u de inloggegevens bijvoorbeeld ook kunt verstrekken aan familie in het buitenland, of aan familie die wat verder weg woont. Zo kunnen zij ook op elk gewenst moment inloggen en op deze manier met uw kind meeleven. De verslaglegging heeft altijd een positieve toon, we houden het verhaal oppervlakkig en leuk om later (nog eens) te lezen. Het schriftje is niet bedoeld om problematische situaties te bespreken.

Op Ouderportaal is ook verschillende informatie te vinden over Kabouters, bijvoorbeeld dit document, de protocollen, uitwerking van het thema waarmee gewerkt wordt, sluitingsdata van Kabouters etc.

Ook onze maandelijkse nieuwsbrief is te vinden op ouderportaal. We brengen ouders op de hoogte wanneer er een nieuwe nieuwsbrief is. Lees deze altijd door, hier staat belangrijke informatie in m.b.t. de opvang van uw kind, beleidszaken etc.

Ouderraad

Het is wettelijk verplicht dat elk kinderdagverblijf een ouderraad heeft. Wij doen elk half jaar de oproep aan de ouder om zich hiervoor beschikbaar te stellen.

De ouderraad heeft adviesrecht en kan meedenken over verschillende grote beslissingen die Priscilla en Annette willen nemen. Tot op heden zijn er niet genoeg ouders geweest die zich beschikbaar willen stellen om een ouderraad op te starten. Als er niet voldoende animo is onder de ouders dan wordt in overleg met de ouders besloten dat Kabouters Kinderopvang geen ouderraad heeft.

Het Reglement Ouderraad van Kabouters Kinderopvang VOF is hierop van toepassing.

Kabouters heeft op dit moment geen ouderraad, wij willen wel graag de mening van ouders meenemen in de besluitvoering. Daarom zullen wij elk halfjaarlijkse evaluatie ook aandacht besteden aan beleidszaken en toekomstplannen. Een evaluatie heeft niet alleen betrekking tot het kind, maar ook tot de hele organisatie. Wij vragen de ouders hun mening te ventileren en wij kunnen uitleg geven omtrent onze beweegredenen. Op deze manier hopen wij dat er toch een goede overlegvorm plaats vindt, die de afwezigheid van de ouderraad kan compenseren.

Kabouters vraagt de ouders actief hun mening te ventileren, ook buiten evaluatiemomenten om. Ouders worden dan mondeling en/of schriftelijk geïnformeerd over bijvoorbeeld beleidsveranderingen met hierbij de vraag hun mening en advies te geven.

Kabouters hoopt dat er wel een ouderraad gevormd kan worden. Mochten ouders zich hiervoor beschikbaar willen stellen, horen we dat graag. De voertaal van de ouderraad is wel Nederlands, omdat de communicatie ook in het Nederlands verloopt (documenten, mails etc.).

Bereikbaarheid

Natuurlijk is het belangrijk dat u ons en uw kind kunt bereiken. U kunt altijd bellen om even te checken hoe het met uw kind gaat. Ook andersom is bereikbaarheid belangrijk. Om bij calamiteiten altijd direct in contact te kunnen treden met de ouder, is het noodzaak altijd een telefoonnummer achter te laten bij Kabouters. Het liefst meerdere nummers van meerdere personen die gewaarschuwd kunnen worden als het kind ziek is, of als het kind iets overkomt.

De ouder is altijd verantwoordelijk voor het up-to-date houden van de telefoonlijst. Andersom zal Kabouters bereikbaar zijn. De groep waarop uw kind verblijft is bereikbaar op: 06 15 19 35 82.

Hierop kunt u praktische informatie vragen over het functioneren van uw kind op die dag. Of bijvoorbeeld afspraken met de leidsters over breng- en haaltijden te maken etc. Dit nummer is bereikbaar voor overleg met de leidsters.

Deze telefoon zal ook mee gaan als we even naar buiten gaan. Wanneer de medewerker de oproep even niet kan beantwoorden, kan altijd de voicemail ingesproken worden, en zal zij zo spoedig mogelijk contact met de ouder opnemen.

Voor algemene vragen of opmerkingen kunt u de directie bereiken op het nummer: 06 29 50 75 09. Beide telefoons zijn na sluitingstijd en in het weekend niet te bereiken.

Natuurlijk zijn wij, ook buiten opvangtijden, bereikbaar via e-mail (thuis@kabouters-kinderpvang.nl). Het kind en Kabouters zijn in principe dus "altijd" bereikbaar.

Storingen in het telefoonnetwerk of andere (technische) storingen buiten de schuld van Kabouters om daargelaten.

Contactgegevens

Kabouters Kinderopvang VOF
Generaal van Voorst tot Voorstlaan 1
5623 JX Eindhoven

Telefoon directie: 06 29 507 509
Telefoon groep: 06 15 19 35 82
Email: thuis@kabouters-kinderopvang.nl
Website: www.kabouters-kinderopvang.nl

Directie:
A.A.C.T. Schiphorst- van Schijndel (Annette)
annette@kabouters-kinderopvang.nl

P. van der Loo- Smits (Priscilla)
priscilla@kabouters-kinderopvang.nl

kvk: 58667091
iban: NL36 INGB 0004 8286 14
BIC INGB NL 2A
Registratienummer Landelijk Register Kinderopvang: 336443390

Bijlage 1: Beleidsplan Veiligheid en gezondheid.

Beleidsplan Veiligheid en Gezondheid

Inleiding

Sinds de opening in 2014 in het huidige pand, hebben we jaarlijks de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd.

Aan de hand van deze inventarisatie hebben we de risico's op onze locatie in kaart gebracht. We hebben altijd al de risico's en de manieren waarop we de risico's kunnen beperken, in het team besproken. Omdat wij een klein team zijn, worden alle zaken besproken in de teamvergaderingen en denkt elk teamlid mee. Wij hebben altijd samen in kaart gebracht welke risico's wij hebben aanvaard om de ontwikkeling van kinderen te bevorderen en niet te beperken door overprotectie. We waren altijd op de hoogte van de afspraken, de regels voor de kinderen en de regels voor de medewerkers met betrekking tot ons beleid in veiligheid en gezondheid. De nieuwe wet zal dus niet veel veranderen binnen Kabouters Kinderopvang. Behalve dan dat we nu wettelijk verplicht zijn ons beleid hierin dit stuk beleid te omschrijven.

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Kabouters Kinderopvang VOF. Met behulp van dit beleidsplan wordt schriftelijk inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema's gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

De directie is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg met de beroepskrachten twee thema's, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. De risicomonitor wordt ingevuld op 6 thema's:

- Brandveiligheid
- Sociale veiligheid
- Veilig en gezond gebouw en buitenruimte
- Veilig ontdekken
- Arbo
- Verzorgen

Zoals eerder aangegeven zullen we twee van deze modules per teamvergadering met de beroepskrachten bespreken. Eens per 2 maanden hebben we een teamvergadering 'algemene zaken', waarin de resultaten van de quickscans besproken worden met het team. Zo komen alle thema's jaarlijks aan bod.

Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Doel van het plan Veiligheid en Gezondheid

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij ons al jaren bestaande beleid ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid vast te leggen in een apart document.

De wet heeft als doel dat kinderopvangorganisaties bewust omgaan en vooral het gesprek gaande houden zodat alle medewerkers zich er verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen. Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Bij Kabouters was dit altijd al het geval. Behalve dit verplichte bestand zal er dan ook niets veranderen.

Grote risico's

In dit hoofdstuk besteden we aandacht aan de grote risico's die naar voren zijn gekomen vanuit de "oude" Risico-inventarisaties of de nieuwe QuickScans op Risicomonitor.

We halen diverse thema's aan en geven aan wat wij bij Kabouters Kinderopvang doen om deze risico's tot het minimum te beperken. Hierbij zullen we ook de genomen maatregelen beschrijven.

Voorbeelden van grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

Kabouters Kinderopvang dekt alle grote risico's in. Wanneer we risico's tegenkomen, wordt er direct een actieplan opgezet om deze weer in te dekken.

Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar bijlage [1] waarin de complete risico-inventarisatie is opgenomen aan de hand van QuickScans die in maart 2018 is uitgevoerd.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's, maar deze risico's worden gedekt door ons:

- Vallen van hoogte.
Genomen maatregelen zijn:
Wij maken geen gebruik van speeltoestellen (op hoogte). In de Buitenruimte hebben we een berg aangelegd van zand en gras.
Hier komen nog rubberen tegels omheen te liggen voor het komend voorjaar, zodat het risico vallen gedekt is.
- Verstikking.
Genomen maatregelen zijn:
Geen dekens in bed, aero sleep matrassen bij 0-jarigen, geen speelgoed of gordijnen met koorden etc.

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Vermissing.
Genomen maatregelen zijn:
Kinderen kunnen bij ons niet weg of de deur uit. In de hal staat een verzwaarde deur die de kinderen niet zelf open kunnen maken. De poort is extra vergrendeld met een hoge schuifgrendel.

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

Gastro enteritis (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen = kruisbesmetting)
Voedselinfectie of voedselvergiftiging
Infectie via water (legionella)
Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus)

Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:.

Verspreiding via de lucht:

- Hoest- nies discipline, ventileren en luchten
Wanneer kinderen hoesten of niesen, leren wij ze aan om hun handen af te doen met hand-alcohol of met zeep te wassen.
Deze maatregel geldt ook voor de leidsters.

Verspreiding via de handen:

- Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier
- Persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden, handschoenen
De handen worden voor alle eet- en drinkmomenten gewassen met water en zeep en een eigen washandje. Elk kind heeft zijn/haar eigen slabber, eigen bestek, eigen bord en beker.

Via oppervlakken (speelgoed):

- goede schoonmaak
Er is een schoonmaakschema aanwezig waarin alle ruimtes wekelijks staan beschreven wat er schoongemaakt wordt. De groepsruimte wordt dagelijks geveegd en gedweild, speelgoed wordt wekelijks gewassen en schoongemaakt.

Omgaan met kleine risico's

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen, vanaf gemiddeld een jaar kunnen kinderen leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan het oorzaak/gevolg principe begrijpen. Dan begrijpen ze dat ze niet naar de hal mogen, ook al staat de deur open. Een jaar later zullen ze context van afspraken in relatie tot het risico leren begrijpen. Vanaf twee jaar kun je dus afspraken maken met de kinderen om kleine risico's te voorkomen. Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld speelgoed en gereedschap. Om kinderen mee te laten helpen om risico's te beperken kunnen ook ten aanzien van gezondheid afspraken worden gemaakt. Denk aan het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook kunnen kinderen leren hoe ze met afvalcontainers om dienen te gaan of leren hoe ze zelf hun zakdoekje weg kunnen gooien.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

Wij zijn van mening dat hele jonge kinderen al leren om te gaan met kleine risico's. Kinderen rond een jaar, vaak al eerder, leren dit al. Een jong kind leert staan: eerst valt het kind een paar keer, dan leert het dat hij/zij goed vast moet houden, anders vallen ze.

Wij willen dan ook niet voorkomen dat jonge kinderen 'leren' vallen.

Zo laten wij kinderen bijvoorbeeld wel op de ombouw van de verwarming klimmen, maar ze mogen er niet op staan. Als ze er zittend vanaf vallen, zien wij dit als leer moment.

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekten als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met overbescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's.

Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de jonge kinderen dat ze niet met de afvallemmer mogen spelen, maar wel zelf hun zakdoekje weg mogen gooien.

We maken het speelgoed wekelijks schoon met allesreiniger. We proberen overdracht van bacteriën zoveel mogelijk te voorkomen. (baby's hebben bijvoorbeeld allemaal hun eigen speelgoedjes in de box). Maar we willen hierin niet doorslaan door de hele tijd met een schoonmaakdoekje achter kinderen aan te gaan lopen.

Het gaat hier om jonge kinderen, dus het is niet te voorkomen dat een kind iets in zijn mond stopt, wat vervolgens door een ander kind gepakt wordt. Kinderen hebben doorgaans een prima immuunsysteem. Samen met regelmatig grondig schoonmaken en regels m.b.t. hoesten, niezen, snuiten etc. beschermen we de kinderen zo goed mogelijk.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de QuickScans in bijlage [1]. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

Risico inventarisatie

Om in kaart te brengen hoe op de opvang met risico's wordt omgegaan, moet geïnventariseerd worden of de werkinstructies, protocollen en andere afspraken er ook daadwerkelijk toe leiden dat risico's tot het minimum worden beperkt. Vanaf 1 januari 2018 doen we deze inventarisatie met behulp van de QuickScan in de nieuwe Risicomonitor. We doet dit aan de hand van zes thema's. Deze inventarisatie maakt inzichtelijk welke maatregelen al waren/zijn genomen. Als er zaken veranderen of nieuwe risico's ontstaan wordt dit door de scans ook duidelijk. Hieruit volgen actieplannen zodat de risico's weer verdwijnen of beperkt worden. Deze worden weer in de bijlage opgenomen.

Grensoverschrijdend gedrag

Er zijn enkele voorbeelden van verschrikkelijke, zieke en ongelooflijke gebeurtenissen van grensoverschrijdend gedrag binnen de kinderopvang. Vooral denken we dan aan (seksueel) misbruik van jonge kinderen. Dit mag en kan natuurlijk niet gebeuren. Toch gebeuren er in onze maatschappij (gelukkig nog steeds heel af en toe) zulke vreselijke dingen.

Het is wel heel jammer dat deze zeldzame gebeurtenissen gepleegd door zeer zieke en afwijkende personen binnen de kinderopvang gezorgd hebben voor een totale doorslag in de regelgeving waardoor er, behalve veel papierwerk en kosten, niet veel veranderd.

Er wordt een schijnveiligheid gecreëerd.

Door deze enorme golf van zinloze regels en wetten begint het te lijken of de kinderopvang direct geassocieerd moet worden met misbruik van kinderen. Alsof alle medewerkers ineens gezien worden als potentiële zedendelinquenten. Helemaal bij de mannen binnen de kinderopvang die we eigenlijk zo heel hard nodig hebben.

Bij Kabouters zijn we er van overtuigd dat dit grensoverschrijdende gedrag nog steeds zeer ziek gedrag is van een enkeling. We weigeren dit te behandelen als gangbaar gedrag dat potentieel binnen elke opvang aanwezig is. Ook al vinden wij het natuurlijk vreselijk dat dit (gelukkig erg zelden) is gebeurd. Wij gaan dit toch niet bespreken tijdens onze teamvergaderingen. Nog vaker dan in de kinderopvang komt het voor dat een vader zijn eigen kind misbruikt. Moeten we nu dan alle vaders eerst laten onderzoeken? En tijdens het eten steeds weer dingen bespreken en bedenken zodat de vader niet de kans krijgt eventueel te mishandelen? Is het gezond om dit elke maand te bespreken binnen het gezin? Of is het gezonder er van uit te gaan dat niet alle vaders potentiële misbruikers zijn en er van uit te gaan dat vaders hun kinderen lekker mogen knuffelen? Ook al blijken er steeds weer, overal ter wereld, de hele geschiedenis door vreselijke mensen te zijn die hun kinderen misbruiken. En al zijn de gevolgen voor die kinderen ongelofelijk groot.

Bij Kabouters wordt er niet vermoord en niet verkracht en niet geslagen en geschopt. Dat staat gewoon buiten kijf. Wij hebben gemotiveerde betrokken, lieve, kundige niet pedofiele medewerkers die er alleen zijn om hun best te doen met alles wat zij hebben om het leven van de kinderen te verrijken.

Wij willen hiermee vooral duidelijk maken dat het niet 'normaal' is dat iedere medewerker binnen de kinderopvang een potentiële crimineel is.

Natuurlijk voldoen wij aan de wet die opgesteld is:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vier-ogenbeleid.
- Medewerkers kennen het vier-ogenbeleid
- Het vier-ogenbeleid wordt goed nageleefd.
- Er is een meldcode huiselijk geweld en protocol wat te doen als kindermishandeling.
- Medewerkers kennen de meldcode en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.

Vierogenprincipe

Op de dagopvang (0-4 jaar) is het wettelijk verplicht het vierogen-principe toe te passen. Dit vormt een belangrijk onderdeel van het beperken van het risico op grensoverschrijdend gedrag. Vanuit de wet wordt geëist dat de opvang zodanig wordt georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch, stagiair, vrijwilliger of andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Doel van dit principe is dat het risico op misbruik van kinderen wordt beperkt, en wel door te voorkomen dat volwassenen zich binnen een kinderdagverblijf of een peuterspeelzaal gedurende langere tijd ongehoord of ongezien kunnen terugtrekken met een kind.

Bij Kabouters zijn er altijd meer mensen aanwezig. Doorgaans zijn er overdag 5 tot 6 mensen in het gebouw. Het gebouw bestaat uit 1 groep dus mensen zitten altijd bij elkaar in de ruimte. Als kinderen naar de slaapkamers gaan is het zeker niet gangbaar dat de leidster langer bij de kinderen blijft dan de tijd die het kost om de kinderen in bed te leggen. Als een leidster langer weg blijft zal een collega altijd gaan kijken waarom het zo lang duurt. Dan wordt er verwacht dat de leidster hulp nodig heeft met het verzorgen van een kind. Verder zijn er op alle kamers camera's waarop de leidster op de slaapkamer te zien en te horen is.

Bij Kabouters hebben we gekozen voor ruime openingstijden. Ondanks de ruime openingstijden zal een leidster nauwelijks alleen staan. Omdat er altijd wel stagiaires en/of vrijwilligers aanwezig zijn om 07.00 uur. De enkele kinderen die zeer vroeg komen worden verzorgd door een beroepskracht die in de ochtend opent, daarnaast staat een stagiaire of vrijwilligster. Om 8.00 uur, als er meer kinderen gebracht worden, komt de volgende beroepskracht. Deze procedure is in de avonduren omgekeerd ook van kracht. We voldoen dus altijd aan het 4-ogen-principe.
(zie bijlage Beleidsplan Veiligheid en gezondheid)

Achterwachting

Mocht de leidster door overmacht in de ochtenduren (voor 8.00 uur) alleen op de groep staan en er doet zich een calamiteit voor, dan is een achterwachtfunctie noodzakelijk. Dit is bij Kabouters geregeld door een aantal mensen die binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn bij Kabouters om te assisteren.

In eerste instantie zijn dit 3 medewerksters die binnen 15 minuten van Kabouters wonen. Maar ook een aantal (ex)ouders zijn bereid gevonden deze rol op zich te nemen wanneer de collega's niet beschikbaar blijken.

Daarnaast lopen er in de ochtend ook steeds ouders binnen om hun kind te brengen, die eventueel zouden kunnen assisteren bij calamiteiten.

En bij een echt noodgeval, zou nog iemand van/uit de straat gehaald kunnen worden. Kabouters is gevestigd in een woonwijk.

EHBO regeling

Om adequaat te kunnen handelen bij incidenten is het noodzakelijk dat er tijdens openingsuren op elke locatie minimaal één volwassene aanwezig is met een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO.

De onderstaande certificaten van de daarbij genoemde instanties zijn door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen als geregistreerde certificaten, zoals bedoeld in de Regeling Wet kinderopvang:

- Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van NedCert;
- Acute Zorg bij kinderen van NIKTA;
- Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving van NIKTA;
- Eerstehulpverlener van NIKTA;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert;
- Basis Eerstehulpverlener-LPEV met de aantekening Eerste hulp aan Kinderen van Stichting LPEV;
- Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Rode Kruis, en
- Eerste Hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfs hulpverlening.

Bij Kabouters hebben alle beroepskrachten (dus ook onze invalkrachten) zowel een kinder-EHBO diploma als een BHV-diploma.

Elk jaar worden beiden diploma's geldig gehouden door 2 herhalingscursussen.

Er zullen dus altijd meerdere EHBO-ers of BHV-ers aanwezig zijn tijdens de openingstijden van Kabouters.

Beleidscyclus

Omdat het schrijven van dit bestand niet betekent dat we nu pas starten met ons beleid m.b.t. veiligheid en gezondheid, loopt onze beleidscyclus al een aantal jaren.

Onze cyclus bestaat nu uit de jaarlijkse inventarisatie van Risico's d.m.v. het invullen van de Risicomonitor in het verleden en de QuickScan op dit moment en in de toekomst.

De meeste risico's die daarin bekeken worden, zijn al ondervangen door onze dagelijkse manier van handelen. Het beleid dat we hierop bepaalden jaren geleden is al zover ingesleten dat de risico's beperkt zijn.

Door het doorlopen van alle onderwerpen in de QuickScan wordt er objectief bekeken of het bepaalde beleid nog steeds afdoende werkt.

Als er door de scans aan het licht komt dat een risico weer wat groter wordt omdat de gemaakte afspraken minder goed worden nagekomen of omdat er zaken zijn veranderd dan scherpen we de afspraken weer eens aan op de teamvergadering waarin we de scan bespreken. Of we maken nieuwe afspraken over nieuwe situaties. Elke 2 maanden zullen we 1 van de 6 onderwerp bespreken en alle betreffende scans samen bekijken.

De meeste punten uit de scans zullen lopen zoals ze dat al jaren doen en behoeven dus geen verdere actie.

De punten die wel actie behoeven zullen genoteerd worden op de actielijst en zo gebonden worden aan een verantwoordelijk teamlid zodat we de volgende vergadering kunnen volgen en evalueren hoe het met het punt gaat en er iemand is die dat punt in de gaten houdt. Op deze manier blijft er zicht op de uitvoering van de gemaakte afspraken en op de werking van deze afspraken.

Elk jaar worden alle onderwerpen op deze manier behandeld.

Bijlage 2: Theorieën onderbouwing pedagogische visie.

De Amerikaanse psycholoog Fred Skinner (1904-1990) stelt de persoonlijkheid gelijk aan het gedrag dat mensen vertonen. Dat gedrag wordt weer bepaald door de gevolgen van dat gedrag. Daardoor kun je mensen en dieren dan ook bijna alles leren, aldus Skinner, zolang je maar het juiste gedrag bekrachtigt of beloont. In honderden onderzoeken met dieren ontdekte Skinner dat gedrag dat geregeld wordt beloond, vaker wordt uitgeoefend. Dit fenomeen noemde hij operante conditionering. Volgens Skinner is het die operante conditionering die ons vormt tot de mensen die we zijn, en die ons onze unieke persoonlijkheid geeft.

De theorie van Skinner wordt ook wel behaviorisme of leertheorie genoemd, omdat hij vooral gaat over gedrag en leren. Het is dan ook niet zo vreemd dat zijn theorie vooral toepassing heeft gekregen op educatief en pedagogisch gebied, kortom, daar waar wordt geleerd. De belangrijkste toepassingsprincipes zijn:

Beloon gewenst gedrag. Het gedrag zal dan vaker worden getoond.

Negeer ongewenst gedrag. Het gedrag zal dan minder vaak worden getoond en uitdoven.

Straf gedrag alleen als het gevaarlijk is of anderszins meteen moet stoppen.

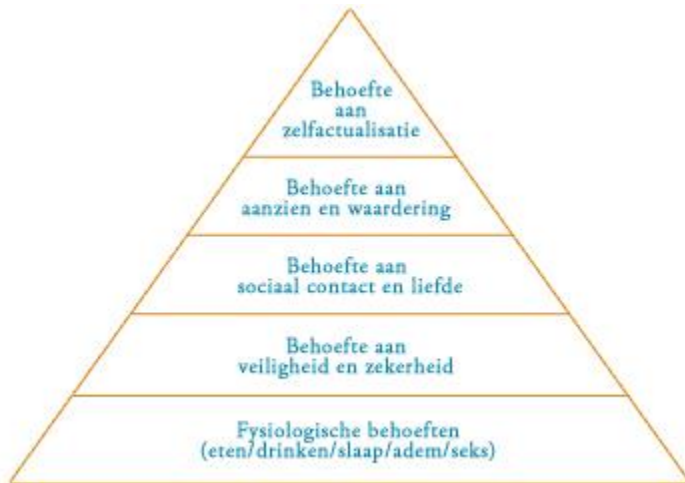
Straffen helpt namelijk alleen om het gedrag te stoppen, je leert er verder weinig van. Het geeft immers niet aan wat je dan wél moet doen.

Wederom gebruiken we veelvuldig het principe van de conditionering, maar wij hangen niet de gehele theorie aan. Wij kijken namelijk niet, als Skinner, alleen naar het gedrag dat we zien. Niet alsof het kind een "black Box" is waar je wat in stopt en waar dan iets als reactie uit komt. Wij willen, anders dan het behaviorisme, ook weten wat er dan in die "black Box" gaande is. Wat het kind voelt, denkt, ervaart, vindt, etc.

Natuurlijk spelen ook veel andere zaken een rol. Een kind zal, om te kunnen leren, zich als eerste veilig moeten voelen en dus ook voorzien zijn van voedsel, warmte, slaap, etc. Zonder deze eerste levensbehoeften zal een kind moeilijk kunnen leren en ontwikkelen. (al zal het gebrek aan fysiologische behoefte het kind ook dingen leren, met verstrekkende gevolgen voor het verdere leven van het kind, als bijvoorbeeld : je kunt niemand vertrouwen of ik sta er altijd alleen voor) Wij gaan er dus van uit dat er een goede (bijv. fysiologische) basis nodig is om verdere ontwikkeling te kunnen stimuleren.

Volgens de Amerikaanse psycholoog Abraham Maslow (1908-1970) wordt iemands gedrag en persoonlijkheid bepaald door het streven naar de vervulling van bepaalde behoeftes. In onderstaande piramide kun je lezen welke behoeftes dat zijn.

Volgorde van behoeftebevrediging

*Volgens de theorie van Maslow moeten mensen eerst de laagste behoefte grotendeels bevredigen, voordat ze kunnen doorgaan naar een hogere behoefte in de piramide. Als ultieme behoefte, dat wil zeggen als alle andere behoeften grotendeels bevredigd zijn, kent de mens de behoefte aan **zelf-actualisatie**. Dit houdt in het streven naar zelfontplooiing en het optimaal ontwikkelen van je talenten en vaardigheden. Omdat veel mensen echter gefrustreerd worden in hun lagere behoeftes, komen maar weinig mensen toe aan dit streven. Maar 1% van alle mensen bevindt zich in de top van de piramide. Ook oppert Maslow het Jonah-complex als verklaring. Dit houdt in dat veel mensen bang zijn dat als ze zichzelf ontwikkelen, ze in nieuwe situaties terechtkomen die ze niet aan kunnen.*

In de eerste levensjaren van een kind wordt de basis gelegd voor de rest van zijn/haar leven. Wij vinden het belangrijk om bij deze kleintjes (0-4 jaar) een gevoel van thuis te geven, in plaats van een schoolse sfeer te bieden.

Kabouters heeft dan ook een huiselijke inrichting, om het gevoel van een tweede thuis te versterken. Dit geeft het jonge kind ook meer vertrouwen. Daarnaast zorgen we voor ruim voldoende begeleiding op de groep. Zodat de leidsters de tijd en de mogelijkheid hebben om elk kind voldoende aandacht te geven en vertrouwen op te bouwen.

Daarnaast vinden we het bij Kabouters heel belangrijk dat we de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de kinderen stimuleren.

Weten dat je zelf dingen kunt doen, geeft zelfvertrouwen.

Deze fasen zijn terug te vinden in de theorie van Erik Erikson:

De Deens-Amerikaanse psycholoog Erik Erikson (1902-1994) zag onze psychische ontwikkeling als een levenslang proces. Volgens zijn inmiddels klassieke theorie moeten we in de loop van ons leven acht levensvaardigheden leren om goed te kunnen functioneren.

Erikson ging ervan uit dat we deze vaardigheden in principe in bepaalde levensfasen opdoen (zie de leeftijden tussen haakjes); gebeurt dat niet of onvoldoende, dan is het mogelijk dat we ze later in ons leven alsnog gaan missen en pas dan onder de knie krijgen.

1. **Vertrouwen** (0-1,5 jaar): *in de prille kinderjaren ontstaat de hechting met onze moeder. Als die goed verloopt, durven we later in ons leven anderen te vertrouwen.*
2. **Autonomie** (1,5-3 jaar): *in deze fase leren we onszelf beheersen en zelf dingen voor elkaar te krijgen. Wanneer onze ouders ons te veel beschermen en we te weinig zelf mogen doen, of als we belachelijk worden gemaakt wanneer ons iets niet lukt, krijgen we later in ons leven de neiging snel aan onszelf te gaan twijfelen, en durven we minder autonoom te opereren.*
3. **Initiatief** (3-6 jaar): *in deze fase leren we zelf initiatief nemen, een doel stellen en daar naartoe werken. Als onze ouders ons hier niet in aanmoedigen of ons ontmoedigen, zullen we later in ons leven moeite blijven houden met initiatief nemen.*
4. **Competentie** (6 jaar-puberteit): *in deze periode leren we allerlei vaardigheden die we nodig hebben om succesvol te kunnen zijn in de maatschappij: niet alleen basale zaken als lezen en schrijven, maar ook verantwoordelijkheid nemen en met anderen opschieten.*
5. **Identiteit** (adolescentie): *bij de overgang van kind naar volwassene gaan we door een identiteitscrisis: wie ben ik, wat wil ik? Als we geen duidelijk antwoord vinden op deze vragen, zullen we steeds op zoek blijven naar welke rol we nu eigenlijk hebben in het leven.*

6. **Intimiteit** (jongvolwassen): *in deze fase gaan we betrokkenheid voelen bij ons werk en ontwikkelen we duurzame, intieme relaties. Als we daar niet in slagen, kampen we met gevoelens van afzondering en eenzaamheid.*
7. **Productiviteit** (middelbare leeftijd): *dit is onze meest productieve periode: we brengen kinderen groot, maken carrière en helpen anderen. Het is de fase waarin we onze levensdoelen waarmaken. Slagen we hier niet in, dan raken we in onszelf gekeerd en stagneren we in onze ontwikkeling.*
8. **Tevredenheid** (ouderdom): *we hebben het gevoel dat ons leven betekenis heeft gehad, kijken er met tevredenheid op terug en accepteren de naderende dood. Kijken we echter met spijt terug en blijven we treuren om mislukkingen en gemiste kansen, dan zullen we de dood niet kunnen accepteren.*